

RAINMAN

Tiszakécske Város Önkormányzata

6060 Tiszakécske Kőrösi u. 2.

: 06-76-542-000

polh@tizakecske.hu

honlap: <https://hivatal.tizakecske.hu/>

TISZAKÉCSKE VÁROS VÍZKÁRELHÁRÍTÁSI TERVE

Szolnok, 2019. május 31.

.....
Solyom Péter
építőmérnök
VZ-16-0870

FELÜLVIZSGÁLVA, AKTUALIZÁLVA

Szolnok, 2025. november 19.

.....
Solyom Péter
építőmérnök
VZ-16-0870

Tartalomjegyzék

1. A VÉDELMI TERV KÉSZÍTÉSÉNEK ALAPOZÓ MUNKARÉSZEI	3
1.1 A település általános jellemzői:	3
1.2 A település vízrajzi leírása, természetföldrajzi és hidrometeorológia jellemzői:	7
1.2.1. A vízgyűjtő általános jellemzése	7
1.2.2. Hidrometeorológiai jellemzők	12
1.2.3. A települést érintő folyók, vízgyűjtők, vízfolyások, belvízcsatornák értékelő jellemzése	14
1.2.4. A lefolyást befolyásoló emberi beavatkozások	15
1.3 A település vízkárak általi veszélyeztetettségének meghatározása	16
1.3.1 JELLEMZŐ VÍZKÁR JELENSÉGEK, HIDROMETEOROLÓGIAI ÉS HIDROLÓGIAI KOCKÁZATOK	16
1.3.1.1 Árvíz esetén	16
1.3.1.2 Belvíz esetén	18
1.3.1.3 Helyi vízkár esetén	21
1.3.1.4 Egyéb azonosítható települési veszélyeztetettség esetén	21
1.3.2 Települések veszélyeztetettségi alapon történő besorolása	21
1.4 Védművek és védekezési lehetőségek	21
1.4.1 Árvízi védművek, védekezési helyek, lehetőségek	21
1.4.2 Belvízi védművek, védekezési helyek, lehetőségek	22
1.4.3 Helyi vízkár elleni védművek, védekezési lehetőségek (Kisvízfolyások, tavak árvizei)	24
1.4.4 Egyéb azonosítható települési veszélyeztetettség elleni védekezési helyek, lehetőségek	24
2. VÉDELMI FOKOZATOK ELRENDELÉSÉNEK SZABÁLYAI ÉS FELADATAI	24
2.1. Az elrendelés előzményei, információk	24
2.2. Védekezési fokozatok	25
2.2.1 Védekezési fokozatok árvízvédekezés esetén	25
2.2.2 Védekezési fokozatok belvízvédekezés esetén	27
2.2.3 Védekezési fokozatok helyivíz-kárelhárítás esetén	28
2.2.4 Védekezési fokozatok egyéb azonosítható veszélyeztetettség esetén	28
3. AZ ÖNKORMÁNYZATI VÉDELMI SZERVEZET FELADATAI	28
4. CSELEKVÉSI PROGRAM	30

4.1. A felkészülési időszak feladatai és preventív jellegű beavatkozások	30
4.2. A védekezési főbb időszak feladatai.....	31
4.3. A védekezés megszűnését követő főbb feladatok	32
5. A VÉDEKEZÉSI IDŐSZAKON KÍVÜLI FELADATOK.....	32
5.1. Felkészülés a védekezésre, preventív beavatkozások.....	32
5.2. A védképes állapot fenntartása.....	33
5.3. A védettség növelése érdekében elvégzendő fejlesztések	34
6 SZÖVEGES, TÁBLÁZATOS MELLÉKLETEK	35
7 SEGÉDLETEK	52

1. A Védelmi Terv készítésének alapozó munkarészei

Tiszakécske város korábbról meglévő csapadékvíz elvezetési rendszere több ütemben épült ki az elmúlt közel 20 évben. A csapadékvíz elvezető rendszer Tisza/5870 vksz. –on kapott vízjogi üzemeltetési engedélyt.

A belterületi csapadékvíz elvezető rendszer fejlesztésére a KEVITERV AKVA Kft. 42/2001, 52/2011, valamint az Aquarea Kft 17/2021 munkaszámokon készített terveket. A tervek alapján történt kivitelezés utáni, megvalósult állapot került rögzítésre jelen dokumentációban.

A terv készítéséhez felhasználtam a megvalósulási terveket, a KÖTIVIZIG 10.01 -es árvízvédelmi szakaszának és 10.01 -es belvízvédelmi szakaszának védelmi terveit és annak mellékleteit, a Rédei és Társa Mérnökiroda által 2016. ápr. 28. -án elkészített településrendezési tervet, valamint Tiszakécske Város Integrált Városfejlesztési Stratégiáját.

1.1 A település általános jellemzői:

A régészeti eredmények alapján Tiszakécske területén már közel másfélezer évvel ezelőtt lakott település nyomai találhatók. A település növekedése és faluvá szerveződése az ezt követő időszakban (a XI., XII., XIII. század) indul meg. A tatárjárás után a lakosság számbeli növekedése meggyorsult. A Vatikán irattárában őrzött egyházi tizedjegyzék tesz először említést a faluról "Cechke" néven, 1332-ben.

A lassú növekedésnek induló falu a török uralom alatt gyakorlatilag elpusztult. A XVIII. században a Rákóczi szabadságharc leverése után a nagyabonyi közbirtokosság kapta meg a területet. Ők Nógrád és Hont vármegyéből zömmel katolikus vallású családokat telepítettek a faluba. Az új telepések lakóhelye a régi Kécske nagyobb kiterjedésű elhagyott része lett (Újkécske), ahol a földet "taksások" művelték.

A betelepítést követően a régi kécskeiek etnikai, vagyoni, vallási viszonyainak eltérő volta alapján a jövevényektől elkülönültek és elnevezték magukat ókécskeieknek. Valójában ezzel elkezdődött a falu lakosságának lakóhelyi (Ókécske és Újkécske), etnikai (szlovákok és magyarok), gazdasági (taksások és telkes jobbágyok), vallási (református és katolikus) elkülönülése. Így a régi egységes település kettészakadt, amit az 1867-es törvény közigazgatásilag is szentesített. 1887-ben készült el a település határán húzódó vasútvonal. Újkécske fejlődésének kedvezett, hogy a törvényhatósági kövesutak (Szolnok, Kiskunfélegyháza, Nagykőrös) Újkécskén keresztül vezettek.

A századfordulótól kezdve töretlenül fejlődött a település a két világháborúig, ahol közel 500-an haltak meg.

1950-ben egyesült a két település (Ó- és Újkécske) Tiszakécske néven. 1956. október 27. A forradalom hevében repülőről leadott sortűznek 17-en estek áldozatul és a megrázó események során sokan megsebesültek. Tiszteletükre a főtéren emlékművet emeltek.

1986. –ban a település városi rangot kap. Ez után egy dinamikus fejlődés vette kezdetét, mely a '90-es évek elejéig tartott.

(forrás: www.tizsakecske.hu)

Néesség:

A demográfiai viszonyokat vizsgálva elmondható, hogy Tizsakécske népességfejlődése az utóbbi két évtizedben stagnáló tendenciát mutat. 2025. január 01-én 133,3 km² területen 12477 főnyi lakónépességnek ad otthont, népsűrűsége 93,6 fő/km².

A vizsgált időszak alatt – 1990 és 2025 között – növekvő tendenciát mutat a település lakónépesség, mely a város és a térség munkaerő és lakosság megtartó erejét egyértelműen bizonyítja.

Gazdasági helyzet

Tizsakécskén 1036 vállalkozás működik, köztük a mikro-vállalkozások vannak többségben, azonban 3 nagyvállalkozás is van a városban. Az építőiparban működő vállalkozások aránya magasabb a vármegyei arányhoz viszonyítva. A városban a működő vállalkozások 70,4 %-a tevékenykedik a szolgáltatói szektorban. A működő vállalkozások számának tendenciája 2005 óta stagnáló, 2012-re minimálisan csökkenő, azóta jelentősen növekedő. Az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték Tizsakécskén folyamatosan növekvő tendenciát mutat. A gazdaság életében fontos szerepet tölt be a mezőgazdaság a természeti adottságokból adódóan. A mezőgazdasági termeléshez (főként zöldség, gyümölcs) kapcsolódó feldolgozóipar alakult ki, úgynevezett savanyító üzemek terjedtek el.

A külföldi tulajdon meghatározó az ipar tekintetében, hiszen a legnagyobb foglalkoztatók között több külföldi tulajdonú (ANDRITZ Kft, Hechinger Hungary Kft). 2011-ben 100 foglalkoztatott közül 40 dolgozott az iparban, építőiparban. A településen nincs ipari park. Ipari tevékenység koncentráltan a Dózsatelepen, a Szolnoki út melletti Ipartelepen található, emellett szétszórtan a város különböző részein, valamint Tiszabögön. A turizmus jelentős gazdasági szegmens a településen, húzó ágazatnak számít elsősorban a „három víz” miatt – élő Tisza, holt Tisza és termálfürdők - de természetesen csak idényjelleggel. A szolgáltatások jelentős része a turizmusra támaszkodik. Problémát jelent, hogy a térségi turisztikai attrakciók, rendezvények nem összehangoltak, nem kapcsolódnak egymáshoz. A vendégforgalom tendenciáját tekintve folyamatosan nő, így nagyon fontos a turizmusfejlesztés a vendégforgalom fellendítése érdekében. A Tisza-parti üdülőterületen körülbelül 1300 db üdülőház található, amelyek közül egyre többet újítanak fel, és az új építésűek száma is nő. A helyi iparüzési adó az elmúlt években jelentősen növekedett, az ipari adó mértéke 2024. évben 2.752 millió,-Ft volt.

Intézményi ellátottság, szolgáltatások

Tizsakécske lakói számára óvodai és oktatási intézmények is rendelkezésre állnak. Az óvodák kihasználtsága 99 %-os. Mind az óvodások, mind az iskolások körében megjelennek a HH, HHH, SNI, BTMN gyermekek. A képzések struktúrája kevésbé illeszkedik a helyi gazdaság igényeihez, bár a lehetőségeket igyekeznek kihasználni. A Kecskeméti Szakképző Centrum Tizsakécskei Kiss Bálint Szakképző Iskola és az ANDRITZ Kft. összehangolta a képzési tevékenységet a Szakképző Iskolában 2014-től a vállalkozói munkaerőigénynek megfelelő új szakok indításával (hegesztő és gépi forgácsoló szakmák). A Móricz Zsigmond Oktatási Intézmény Gimnáziumában a 2022/23-as tanév során bevezetésre került a Honvéd Kadét

program, valamint a minden évfolyamon a testnevelési tananyag részét képezi az úszásoktatás a település Tanuszodájában. A városban jelenleg nincs felsőoktatási intézmény. Az általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban enyhe csökkenést mutat, ugyanúgy, mint a középiskolai tanulók száma a nappali oktatásban. Az óvodába beíratott gyermekek száma tendenciáját tekintve növekedést mutat.

Egészségügyi ellátás

Az egészségügyi alapellátást a városban összesen 5 háziorvosi, 2 házi gyermekorvos, 3 fogorvos végzi. Mentőszolgálatnak állomáshelye van a városban. A településen az egészségügyi alapellátás 2 db ellátó helyen történik. Két gyógyszertár található a településen. A szakellátást az Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ látja el.

Szociális intézmények és szolgáltatások

A településen egy bölcsőde üzemel, melynek 2023 évben befejeződött bővítésnek köszönhetően két csoportszobával bővült így jelenleg 64 férőhely áll rendelkezésre melynek kihasználtsága jelenleg 100 % . 4 fő családgondozó látja el a család és gyermekjóléti szolgálat feladatait, alapellátásban 83 gyermek gondozását látják el, de ez a szám és a problémák súlyossága is folyamatosan nő. Az önkormányzat folyamatosan részt vesz az ingyenes nyári gyermekétkeztetési programban. A szociális feladatokat ellátó Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ gondoskodik az idősek ellátásáról is, az ellátottak száma növekedő, de az Időskorúak otthonában kapacitáshiány mutatkozik az előregedés következtében. Az idősek nappali ellátásban résztvevők száma jelenleg 20-25 fő eszköz, létszám és helyhiány miatt. Igény mutatkozna ennek bővítésére. Az idősek közül sokan a külterületen élnek, szükséges lenne a tanyagondnoki szolgálat kialakítása. A településen Támogató Szolgálat is működik, problémát jelent azonban az elhelyezése.

Közművelődés, sport, szabadidő

A városban az összegyűjtött adatok alapján 43 bejegyzett civil szervezet működik. A szervezetek a legnagyobb számban kulturális, természetvédelmi, sport, és oktatási tevékenységet folytatnak. Az önkormányzat rendeletekkel igyekszik mind a civil szervezetek együttműködését, mind a sport tevékenységet végző szervezeteket támogatni. Az alapítványok közel kétharmada három tevékenységi területhez, az oktatáshoz, a szociális ellátáshoz és kultúrához köthető. A társas nonprofit szervezetek körében a szabadidős és a sportegyesületek (közel 20-20%) valamint a szakmai érdekképviselőket (több mint 10%) találhatóak a legnagyobb arányban. Külön civil koncepció megalkotása indokolt. Sajnálatosan sem a városnak, sem a közművelődési intézményrendszernek a honlapján nem található összesített adatbázis. Ennek a pótlása elengedhetetlen, mert egyébként széles körű tevékenységet fejtenek ki, és a kisgyermekkoról kezdődően az idős korig bezárólagosam minden korcsoportot elérnek. A művészetet, kultúrát, hagyományokat kedvelők igényeit igyekszik kielégíteni többek között az Arany János Művelődési Központ és Város Könyvtár, az Ókéskei Közösségi Ház, valamint a településen található galériák. A településen, éves szinten több rendezvény is megrendezésre kerül.

Közigazgatás

A településen elérhető közigazgatási szolgáltatások elérhetősége megtalálható a város honlapján (www.tiszakecske.hu). A weboldal mindezek mellett biztosítja az önkormányzat

internetes megjelenését, a városvezetés szervezetének bemutatása és az önkormányzati dolgozók elérhetőségei mellett mindenki számára hozzáférhetőek az önkormányzati intézmények alapadatai, szolgáltatási információi, elérhetőségei.

Tiszakécske Város Önkormányzat feladat- és hatáskörét az önkormányzati jogokat gyakorló, 11 tagú képviselő-testület látja el, amely egyes hatásköröket a polgármesterre és bizottságaira, kisebbségi önkormányzatára és – a törvényben meghatározott keretek között – társulásaira ruházhatja át. Az önkormányzati feladatok ellátásában a képviselő-testület munkáját a polgármester, a testület bizottságai és a Polgármesteri Hivatal szervei segítik.

A képviselő-testület bizottságai és létszáma:

- Pénzügyi, Vagyonhasznosító és Településfejlesztési Bizottság: 5 fő
- Vagyonnyilatkozatot-kezelő és Összeférhetetlenségi Bizottság: 3 fő
- Oktatási, Kulturális és Sport Bizottság: 5 fő
- Szociális, Egészségügyi, Családvédelmi és Esélyegyenlőségi Bizottság: 5 fő

A Polgármesteri Hivatal tagozódása:

- Hatósági Osztály
- Gazdálkodási Osztály

Földrajzi elhelyezkedés, magassági viszonyok:

Tiszakécske Bács-Kiskun Vármegye északkeleti részén, annak közigazgatási határán helyezkedik el. Földrajzi helye az északi félgömb 46° 59' 30" szélességi és a 20° 30' hosszúsági kör metszéspontjában, a Duna-Tisza köze keleti lejtőjének szélén, a Tisza jobb partján helyezkedik el. Felszíne nyugatról keletre, a Tisza felé lejt. Legmagasabb pontja a kocséri határnál van, legalacsonyabb a Gát és a Csámpa sziget területe. Tengerszint feletti magassága a Tiszakécske-Nagykőrös út tiszakécskei határnál 101 m, a Csámpa szigeten 84 m, a tiszai ártérig nyugatról keletre 15 m-ert lejt. A római katolikus templom küszöbmagassága 90 m, a református templomé 90 m. Sárhalom 100m, Székhalom 98m, Pereghalom 93m tengerszint feletti magasságban van.

A közigazgatási terület 13333 ha nagyságú, melyből 891 ha belterület. Legnagyobb kiterjedése nyugat-keleti irányban 15 km. Határa több mint 50 km hosszú. A Tisza, mely kelet felől településhatár 22,5 km hosszon érinti a közigazgatási területet.

Szomszédjai: Kocsér, Jászkarajenő, Tiszajenő, Nagyrév, Tiszainoka, Tizsakürt, Tiszaug, Lakitelek, Szentkirály.

Környező településekkel való kapcsolata:

Tiszakécske közúti elérhetőség szempontjából jó helyzetben van. A település a 4-es számú főút, 44 –es sz. főút felől könnyen megközelíthető. A legközelebbi fő közlekedési út is 11 km-re helyezkedik el (a Gyula-Kecskemét közötti 44-es út).

A település vasúton keresztül is megközelíthető, a Szolnok-Lakitelek vonalon.

Tiszakécske beépített belterületi részei egy kiegyensúlyozottan fejlődött, hagyományos, beállt összképet mutatnak. A belterületi részek úthálózata, utcaképei alapvetően megváltoztak. A település jelenlegi úthálózata, a szomszédos településekkel való kapcsolata megfelelő, de a hagyományosan nem a gépkocsiforgalomra tervezett keresztmetszeti méretek helyenként keskenyek.

1.2 A település vízrajzi leírása, természetföldrajzi és hidrometeorológia jellemzői:

1.2.1. A vízgyűjtő általános jellemzése

A teljes vízgyűjtő terület nagysága, mely valamilyen csapadékvíz-elvezető rendszerrel rendelkezik: 462 ha, ez összesen 10 részvízgyűjtő egységre osztható. A terület kelet-nyugat, valamint dél-észak irányban lejt.

A vízgyűjtő terület alakja elnyújtott romboid. A vízgyűjtő jelentős részben lefedi a belterületet. A belterület túlnyomó részén van valamilyen jellegű elvezető csatorna vagy árok. Az árkok folyási irányai is feltüntetésre kerültek a terven.

Mivel a vízgyűjtő csak a belterületet érinti, ezért a lefolyási viszonyok is ennek megfelelőek (MSZ EN 752, az OVHMI 167/2-75, OVHMI 167/3-75 szerinti).

A burkolt területek aránya igen kicsinek mondható. A csapadékvíz elvezető hálózat kiépítése 2 éves gyakoriságú csapadékvíz elvezetésére történt.

Az egyes vízgyűjtők ismertetése:

1-es részvízgyűjtő:

Területe: 97,9 ha. Az 1-0-0 –ás főcsatorna vízgyűjtő területe. Vegyesen található földmedrű árkok, burkolt és zárt szakaszok. A csatorna a Tiszakécskei-Holt Tisza 4+940 szelvényébe csatlakozik. Az 1-4-5-6 csatorna 0+041,8 szelvényében található az 1. sz. átemelő akna, melynek kapacitása 30 l/s. A kapcsolódó nyomóvezeték hossza 41,8 m.

2-es részvízgyűjtő:

Területe: 11,9 ha. Az 1-01 –es főcsatorna vízgyűjtő területe. Vegyesen található földmedrű árkok, burkolt és zárt szakaszok. A csatorna a Tiszakécskei-Holt Tisza 5+420 szelvényébe csatlakozik. A vízgyűjtő területen átemelő nem található.

3-as részvízgyűjtő:

Területe: 151,5 ha. A 2-0-0 –ás főcsatorna vízgyűjtő területe. Vegyesen található földmedrű árkok, burkolt és zárt szakaszok. A csatorna a Tiszakécskei-Holt Tisza 6+020 szelvényébe csatlakozik. A vízgyűjtő területen átemelő nem található.

4-es részvízgyűjtő:

Területe: 22,3 ha. A 3-0-0 –ás főcsatorna vízgyűjtő területe. Vegyesen található földmedrű árkok, burkolt és zárt szakaszok. A csatorna a Tiszakécskei-Holt Tisza 6+505 szelvényébe csatlakozik. A vízgyűjtő területen átemelő nem található.

5-es részvízgyűjtő:

Területe: 19,7 ha. A 4-0-0 –ás főcsatorna vízgyűjtő területe. Vegyesen található földmedrű árkok, burkolt és zárt szakaszok. A csatorna a Tizsakécskei-Holt Tisza 6+705 szelvényébe csatlakozik. A vízgyűjtő területen átemelő nem található.

6-os részvízgyűjtő:

Területe: 22,2 ha. Az 5-0-0 –ás főcsatorna vízgyűjtő területe. Vegyesen található földmedrű árkok, burkolt és zárt szakaszok. A csatorna a Tizsakécskei-Holt Tisza 7+310 szelvényébe csatlakozik. A vízgyűjtő területen átemelő nem található

7-es részvízgyűjtő:

Területe: 69,1 ha. A 7-0-0 –ás és a 7-5-1 -es főcsatornák vízgyűjtő területe. Vegyesen található földmedrű árkok, burkolt és zárt szakaszok.

A 7. sz. nyomóvezeték (7-0-0 csatorna), a Peitsik-ér 0+200 szelvényébe csatlakozik. A 7-0-0 csatorna 0+000 szelvényében található a 3. sz. átemelő akna, melynek kapacitása 200 l/s. A kapcsolódó nyomóvezeték hossza 1.126 m.

Az U3 –jelű nyomóvezeték és Peitsik-ér 0+182 szelvényébe csatlakozik. A 7-5-1 csatorna 0+000 szelvényében található a 4. sz. átemelő akna, melynek kapacitása 200 l/s. A kapcsolódó nyomóvezeték hossza 606 m.

A 7-0-0-s és a 7-5-1 –es főcsatornák (így a két átemelő is), a 7-5-1-4 jelű csatornán keresztül összeköttetésben vannak. A 3. sz. átemelő akna túlterhelődése esetén a víz a 4. sz. átemelő aknára tud folyni. Melynek teljesítménye megegyezik a 3. sz. átemelőével (200 l/s). Az átkötés olyan kialakítású, hogy főként a 3. sz. átemelő tehermentesítését szolgálja (a 7-5-1-4 csatorna a 7-5-1 felé lejt).

Normál üzemelési feltételek esetén a városrész mentesítése biztonságosan megvalósítható a két átemelő együttes üzemelésével. A 4. sz. átemelő vel a havária helyzetek könnyebben kezelhetők.

A 3-4 sz. átemelők összkapacitása 400 l/s, képesek elszállítani a mértékadó vízhozamot. A 3. sz. átemelőben egy kisebb (50 l/s) és egy nagyobb (150 l/s) szállítási teljesítményű szivattyú került elhelyezésre, míg a 4. sz. átemelőben két egyforma teljesítményű szivattyú (2x100 l/s) került elhelyezésre.

8-as részvízgyűjtő:

Területe: 9,9 ha. A 8-0-0 –ás csatorna vízgyűjtő területe. Vegyesen található földmedrű árkok és zárt szakaszok. A csatorna a Tizsakécskei- Holt Tisza 3+150 szelvényébe csatlakozik. A vízgyűjtő területen átemelő nem található.

A részvízgyűjtő terület jelenlegi beépítettsége ~30% -os, a városrész további beépítése az elkövetkező évtizedekben várható. A részvízgyűjtő főcsatornája a teljes beépítés után is képes lesz elszállítani a mértékadó csapadék mennyiséget a Holt-Tiszába.

9-es részvízgyűjtő:

Területe: 14,2 ha. A 9-1-0 –ás, 9-2-0 –ás főcsatornák vízgyűjtő területe. Vegyesen találhatók földmedrű árkok, burkolt és zárt szakaszok. A csatorna a Peitsik-ér 1+150 szelvényébe csatlakozik. A 9-1-0 és a 9-2-0 csatornák 0+000 szelvényében található a 2. sz. átemelő akna, melynek kapacitása 60 l/s. A kapcsolódó nyomóvezeték hossza 1156 m.

Geológia, hidrogeológia:

A Duna-Tisza közti ős Duna hordalékkúp ÉK-i szélén, 86-90 m tszf. magasságú, futóhomokkal, folyóvízi iszappal borított felszínű területen elhelyezkedő város aljzatát sok és szórta elhelyezkedő hideg és melegvízes kút geofizikai szelvénye alapján ismerjük, a földtani szerkezet értelmezése mégis máig okoz nehézségeket.

Ivóvízbeszerzésre itt a durvahomokos, aprókavicsos pleisztocén összletet használják, melynek vastagsága Tiszabögtől a városközpontig 337,5 m-ről 487,5 m-re változik, de a déli határszállán Kerekdombnál már 520 m körüli mélységbe süllyed le.

A központi részen 380-487,5 m között levő alsó-pleisztocénben rakódtak le a legdurvább üledékek, mégpedig olyan tömegben, hogy az egyes süllyedési fázisok határai alig elkülöníthetők egymástól.

Eddig egyetlen kút települt rá ezen homokok legfiatalabb tagjára, és -25,3 m-ről 1600 l/p max. hozamot adott.

A tárolt víz alacsony oldott anyag tartalmú, nátrium-hidrogénkarbonátos jellegű, melynek viszont magas az ammónia és metángáz tartalma.

A 179-380 m közé eső középső-pleisztocénben már finomodnak a vízáadó homokok, de a vastag, kiváló vízáadóképeségű középszemcsészekkel mindhárom süllyedési fázis során találkozhatunk.

A vízhozamok általában 1000-2500 l/p között alakulnak, a víz pedig továbbra is alacsony oldott anyag tartalmú, nátrium-hidrogénkarbonátos, ammóniája kevesebb és csökken a metángáz mennyisége is.

Az összes homokrég – a vízműves szinttáj 200-210 m alatt kezdődik – kiválóan védett, a vízszintek pedig -3-8 m-es csökkenéseket mutatnak, ami a kitermelést nem nehezíti.

A védettség kiváló a vizek minőségéről alig van adat, a meglévő kevés a mélyebb részekével való hasonlóságot látszik bizonyítani.

A 0-179 m közötti felső-pleisztocén iniciális üledéke még mindig jó felépítésű dunai eredetű homok, de a folyó elvándorlása rövidesen megkezdődött és a következő három süllyedési fázis vízáadó rétegeinek kifejlődése már részkörzet függő.

Észak felé inkább csak az utolsóban van kúttelepítésre alkalmas homok, Kerekdomb felé már mindegyikben található legalább egy vastag aprószemcsés homokrég.

Ezekről kevés adatunk van, valószínűleg 250-350 l/p max. hozam adására lehetnek képesek átlagos csőátmérők mellett.

Az alacsony oldott anyag tartalmú, csökkent nátrium mennyiségű vizek kis megszorítással öntözésre is alkalmasak.

Általában már a 10-15 m alatti rétegvizek védettsége is megfelelő természetes állapotban, mert a 0-6 m közötti homokrég a belejutó szennyeződések megrekeszti és oldal irányban vezeti el. (forrás: www.barabasimre.hu)

Talajtani adottságok:

A Duna-Tisza közti síkvidéken jellemzően az öntés és homokos talajok az uralkodók, melyek viszonylag jó vízgazdálkodási tulajdonsággal bírnak. Egyes területeken közepes és gyenge víznyelésű szolonyeces réti és réti szolonyec talajok is előfordulnak, jellemzően itt alakulnak kis belvízi elöntések is.

Lefolyást befolyásoló tényezők, adatok:

Tiszaékcske Város belterületének túlnyomó részén valamilyen jellegű csapadékvíz elvezető hálózat található. Ezen csatornák zöme földmedrű, de jelentős a burkolt illetve zárt szakaszok hossza is.

LÉTESÍTMÉNY JEGYZÉK		
BELTERÜLETI CSATORNÁK		
<u>CSATORNA TÍPUSA / ANYAGA</u>	<u>HOSSZA (fm)</u>	<u>ÜZEMELTETŐJE</u>
Belterületi csatornák		
<u>Földmedrű árok</u>	<u>23.030,2</u>	<u>Tiszaékcske Város Önkormányzata</u>
<u>Ø20 beton</u>	<u>372,7</u>	<u>Tiszaékcske Város Önkormányzata</u>
<u>Ø30 beton</u>	<u>7.759,3</u>	<u>Tiszaékcske Város Önkormányzata</u>
<u>Ø40 beton</u>	<u>3433,4</u>	<u>Tiszaékcske Város Önkormányzata</u>
<u>Ø60 beton</u>	<u>4997,8</u>	<u>Tiszaékcske Város Önkormányzata</u>
<u>Ø80 beton</u>	<u>280,0</u>	<u>Tiszaékcske Város Önkormányzata</u>
<u>Ø100 beton</u>	<u>168,7</u>	<u>Tiszaékcske Város Önkormányzata</u>
<u>TB 20/30/30 burkolt meder</u>	<u>9364,95</u>	<u>Tiszaékcske Város Önkormányzata</u>
<u>TB 30/40/50 burkolt meder</u>	<u>4043,4</u>	<u>Tiszaékcske Város Önkormányzata</u>
<u>TB 40/70/50 burkolt meder</u>	<u>1071,4</u>	<u>Tiszaékcske Város Önkormányzata</u>
<u>FM 20/30/30 burkolt meder</u>	<u>1.945,5</u>	<u>Tiszaékcske Város Önkormányzata</u>
<u>FM 30/40/50 burkolt meder</u>	<u>520,2</u>	<u>Tiszaékcske Város Önkormányzata</u>
<u>DN 110 PE</u>	<u>41,8</u>	<u>Tiszaékcske Város Önkormányzata</u>
<u>DN 200 KM-PVC</u>	<u>1156</u>	<u>Tiszaékcske Város Önkormányzata</u>
<u>DN 400 PE</u>	<u>1732</u>	<u>Tiszaékcske Város Önkormányzata</u>
<u>DN 125 KG-PVC</u>	<u>22,9</u>	<u>Tiszaékcske Város Önkormányzata</u>
<u>DN 160 KG-PVC</u>	<u>141,0</u>	<u>Tiszaékcske Város Önkormányzata</u>
<u>DN 200 KG-PVC</u>	<u>148,1</u>	<u>Tiszaékcske Város Önkormányzata</u>
<u>DN 315 KG-PVC</u>	<u>214,9</u>	<u>Tiszaékcske Város Önkormányzata</u>
<u>DN 400 KG-PVC</u>	<u>13,0</u>	<u>Tiszaékcske Város Önkormányzata</u>
<u>Folyóka</u>	<u>751,8</u>	<u>Tiszaékcske Város Önkormányzata</u>
<u>Összesen:</u>	<u>61.209,5</u>	

1. sz. táblázat

A településről kivezető csatornák becsatlakozása a főbefogadóba főként gravitációs kialakítás, így a befogadók vízszintje alakítja a levezetés ütemét. (1-0-0, 1-0-1, 2-0-0, 3-0-0, 4-0-0, 5-0-0, 8-0-0)

A településen összesen 4 db átemelő akna található:

1 -es részvízgyűjtő:

Az 1-4-5-6 csatorna 0+041,8 szelvényében (Tavaszi utca) kiépült egy átemelő akna. Az átemelő aknában 2 db FLYGT CP 3085 típusú szivattyú található, 15-15 l/s kapacitással. A kapcsolódó nyomóvezeték hossza 41,8 m, átmérője DN110, anyaga PE.

Az átemelő "indulj" szintje: 86,90 m.B.f

Az átemelő "állj" szintje : 86,00 m.B.f

7 -es részvízgyűjtő:

3. sz. átemelő akna

A 7-0-0 csatorna torkolatában (Déryné utca) kiépült egy átemelő akna. Az átemelő aknában 1 db FLYGT CP 3140 típusú szivattyú (Q=50 l/s), és 1 db FLYGT CP 3201 típusú szivattyú (Q=150 l/s) található. A kapcsolódó nyomóvezeték hossza 1126 m, átmérője DN400, anyaga PE.

Az érkező csapadékvíz a 7-5-1-4 csatornán keresztül a 4. sz. átemelő felé is kormányozható a tehermentesítés érdekében.

4. sz. átemelő akna

A 7-5-1 csatorna torkolatában (Pollack Mihály utca) kiépült egy átemelő akna. Az átemelő aknában 2 db FLYGT NP 3153 típusú szivattyú (Q=2x100 l/s) található. A kapcsolódó nyomóvezeték hossza 606 m, átmérője DN400, anyaga PE.

A csapadékvíz átemelő akna a 3. sz. átemelő akna tehermentesítését is szolgálja. A 7-0-0 –ás főgyűjtő vízgyűjtőjéről érkező víz, a 7-5-1-4 csatornán keresztül a 4. sz. átemelő aknára kormányozható a túlterhelődés elkerülése céljából.

9 -es részvízgyűjtő:

Az 9-1-0 és 9-2-0 csatornák torkolatában (Dózsa telep) kiépült egy átemelő akna. Az átemelő aknában 2 db FLYGT CP 3127 típusú szivattyú található, 30-30 l/s kapacitással. A kapcsolódó nyomóvezeték hossza 1156 m, átmérője DN200, anyaga KM-PVC.

Az átemelő "indulj" szintje: 88,05 m.B.f

Az átemelő "állj" szintje : 87,25 m.B.f

A lefolyó és befogadót terhelő vízhozamok:

	T (ha)	Q (l/s)	Közbenső befogadó	Fő befogadó	Belterületről lefolyó vízhozam (l/s)
1-0-0	97,9	591,7	-	Tizsakécskei-Holt Tisza 4+940	591,7
1-0-1	11,9	146,6	-	Tizsakécskei-Holt Tisza 5+420	146,6
2-0-0	151,5	1192,2	-	Tizsakécskei-Holt Tisza 6+020	1192,2
3-0-0	22,3	188,2	-	Tizsakécskei-Holt Tisza	188,2

				6+505	
4-0-0	19,7	286,6	-	Tizsakécskei-Holt Tisza 6+705	286,6
5-0-0	22,2	239,3	-	Tizsakécskei-Holt Tisza 7+310	239,3
7-0-0	69,1	543,8	-	Peitsik-ér 0+200	543,8
7-5-1	2		-	Peitsik-ér 0+182	
8-0-0	9,90	154,6	-	Tizsakécskei-Holt Tisza 3+150	154,6
9-0-0	14,2	112,8	-	Peitsik-ér 1+150	112,8

2. sz. táblázat

Főbefogadóba vezetett vízhozamok

Csatorna/terület neve	Bevezetett vízhozam	Főbefogadó neve
1-0-0	591,7	Tizsakécskei-Holt Tisza 4+940
1-0-1	146,6	Tizsakécskei-Holt Tisza 5+420
2-0-0	1192,2	Tizsakécskei-Holt Tisza 6+020
3-0-0	188,2	Tizsakécskei-Holt Tisza 6+505
4-0-0	286,6	Tizsakécskei-Holt Tisza 6+705
5-0-0	239,3	Tizsakécskei-Holt Tisza 7+310
7-0-0	543,8	Peitsik-ér 0+200
8-0-0	154,6	Tizsakécskei-Holt Tisza 3+150
9-0-0	112,8	Peitsik-ér 1+150

3. sz. táblázat

1.2.2. Hidrometeorológiai jellemzők

Tizsakécske Város a Tisza jobb partján Tizsajenő közigazgatási határától Lakitelek határáig, Bács-Kiskun Vármegye É-i területén helyezkedik el. A vízrendszert É-ről a Kőröséri belvízrendszer, K-ről a Tisza jp.-i védtöltés, D-ről a Tisza jp.-i védtöltés valamint az ATIVIZIG, Ny-ről az ATIVIZIG működési területe határolja. Peitsik - alsó , valamint a Tisza-menti öblözetek mély fekvésűek, kedvezőtlen lejtési, lefolyási adottságokkal bírnak. Különösen belvíz érzékeny a Tizsakécskei öblözet.

A terület Pálfai index alapján belvízzel mérsékeltен veszélyeztetett kategóriába sorolható. A területre a mérsékelt égövi, szárazföldi klíma jellemző.

Csapadék :

Az éves csapadékösszeg sokévi területi átlaga: 543,3 mm. (Lakitelki állomáson)

Egyes évek csapadéka lényegesen különbözhet a sokévi átlagtól. A vizsgált 18 éves átlagot figyelembe véve a legcsapadékosabb hónap a július, csapadékban legszegényebb a február

hónap. Hóborítással átlagosan 20-25 napon át lehet számolni. A vizsgált időszakban volt olyan tél, hogy mérhető hó nem esett. A maximális napi csapadék 64,1 mm.

Talajvíz :

A területen jelentős számú talajvízkút üzemel. Talajvíz adatokat 206228 sz. Tiszakécske CS 55/3 és a 206229 sz. Tiszakécske CS 55/4 észlelő kutaknál dolgoztam fel.

	Tiszakécske CS 55/3	Tiszakécske CS 55/4
KV.	395	923
KÖV.	289	697
NV.	152	360

Léghőmérséklet :

A terület hőmérsékleti viszonyait a Lakitelki észlelő állomás 2005- 2018. évi időszak adatai alapján vizsgáltam

A 14 éves adatsort figyelembe véve a belvízvédelmi szakaszon az időszak alatti, reggel 7:00 kor észlelt értékek.

max.	28,2 C ^o
átlag	8,8 C ^o
min.	-19,8 C ^o

A jelentősebb belvízi előntéseinek okai :

A belvíz-veszélyeztetettségi indexet vizsgálva megállapítható, hogy a terület, mintegy 85% a mérsékeltlen veszélyeztetett osztályba sorolt. Ezen területek viszonylag jó vízbefogadó képességűek, vízvezető képességük közepes, a hosszabb ideig tartó csapadékos időszak alatt azonban jelentős előntések keletkeznek. Az üzemi, üzemi, üzemi belvíz-csatornahálózat vízelvezető-képessége jelentősen csökkent, a tervszerű karbantartási munkák elmaradása miatt. A művek nem megfelelő vízszállító képessége miatt a belvizek levezetésének idejét növelte.

A belvízvédelmi szakasz területén általában megszűnt a nagy táblás művelés, kisparcellák művelése jellemző. Az üzemi és üzemi művek elhanyagoltak, részben működésképtelenek, ez a korábbi üzemi művekre vonatkozik.

1.2.3. A települést érintő folyók, vízgyűjtők, vízfolyások, belvízcsatornák értékelő jellemzése

A település a Tisza folyó vízgyűjtő területén, annak jobb partján helyezkedik el.

A települést a Peitsik-ér belvízcsatorna és a Tizsakécskei Holt Tisza érinti, melyek a belterületi csapadékvíz elvezetésért felelősek.

Peitsik-ér: hossza: 36450 fm. Kezelője: KÖTIVIZIG. A településtől északra helyezkedik el, a 7-0-0, 7-8-0, 9-0-0 főgyűjtők befogadója. Torkolatában nem található szivattyútelep, gravitációsan folyik a Tiszába

Tizsakécskei Holt-Tisza: hossza: 8547 fm. Kezelője: Tizsakécske Város Önkormányzata. A települést délre helyezkedik el, az 1-0-0, 1-0-1, 2-0-0, 3-0-0, 4-0-0, 5-0-0, 8-0-0 csatornák főbefogadója. A csatornából a belvíz a Foktoroki csatornába folyik, majd innen a Tiszába jut. Amennyiben gravitációs bevezetésre nincs lehetőség, a belvíz az I/3 -as Holt-Tisza lecsapoló szivattyútelepen keresztül emelhető a Tiszába.

A külterületet több belvízcsatorna is érinti:

- Foktoroki csatorna hossza: 656 fm. Kezelője: KÖTIVIZIG
- Párhuzamos csatorna: 7690 fm. Kezelője: KÖTIVIZIG
- Kerekdombi övcsatorna: 1771 fm. Kezelője: Tizsakécske Város Önkormányzata
- Inokaréti csatorna: 3802 fm. Kezelője: Tizsakécske Város Önkormányzata
- Pereghalmi I. csatorna: 6206 fm. Kezelője: KÖTIVIZIG
- Pereghalmi II. csatorna: 7872 fm. Kezelője: KÖTIVIZIG
- A-1 csatorna: 3044 fm. Kezelője: Tizsakécske Város Önkormányzata
- Z-1 csatorna: 414 fm. Kezelője: KÖTIVITIG
- Peitsik 1-1 csatorna: 4508 fm. Kezelője: Tizsakécske Város Önkormányzata
- Székalmi csatorna: 7543 fm. Kezelője: KÖTIVIZIG
- Peitsik 1-2 csatorna: 7452 fm. Kezelője: Tizsakécske Város Önkormányzata
- Ankalaposi csatorna: 4555 fm. Kezelője: KÖTIVIZIG

A belterületi csatornák listáját az 1 sz. táblázat tartalmazza, a főbb vízgyűjtők ismertetését az 1.2.1 pont tartalmazza.

Hidrológiai, hidromorfológiai értékelés

A Tizsán jellemzően a tavaszi időszakban a hóolvadással együttes nagyobb csapadékok esetén alakulnak ki szignifikáns árhullámok. Ezek ideje február-május közé esik jellemzően. Azonban ciklonális nagy csapadékokból kialakulhat árhullám az ezen kívüli időszakokban is. (pl. 2010. jún-júl).

A településen nagyobb lefolyással esetleg elöntéssel járó belvízi események is ezen időszakokba eshetnek. A február-május hónapok közötti időszakokban a hóolvadás, csapadék események miatt, a későbbi időszakban pedig a heves esőzések okozhatnak helyi

vízkárokat. Így gyakran előfordulhat, hogy belvízi szituáció a Tisza magas vízállása esetén alakul ki.

A Tiszai fővédvonalon a védekezési feladatokat a KÖTIVIZIG látja el, (kivéve a 20+000 - 20+692 tkm szelvények között), így a szélsőséges vízszintek okozta jelenségek elhárítása a Vízügyi Igazgatóság feladata, a fent jelzett szelvényeken kívül. Mivel a település a Tisza folyó magyarországi szakaszának középső részén helyezkedik el, így az előrejelzési idő előny kb. 2 hét. Az előre jelzett várható vízszinteket a KÖTIVIZIG folyamatosan pontosítja az egyes felsőbb állomások tetőzéseinek függvényében.

2015. -évban a Tizsakécskei Önkormányzat a Tisza jp. 20+00 - 20+692 szelvények között árvízvédelmi töltést épített, melyre a korábbi tapasztalatok alapján volt szükség.

Az önkormányzati töltésszakasz hossza: 692 m

Koronaszélessége: 4,0 - 5,5 m

Rézsűhajlása: 1:1,5 - 1:2

Koronaszintje: 87,90 mBf.

A töltés teljes hosszában 40 cm széles mentett oldali szivárgó épült, osztályozott kavicsal feltöltve, az alján DN 200 LPE körperforált dréncsővel, geotextíliába csavarva. A töltéshez 3 db rámpa csatlakozik.

A településen található az Újbögi nyárigát, melynek hossza 5550 m. A nyárigát a Tisza jobb part 24+540 - 29+400 tkm szelvények között található. A Tisza 289,0 fkm -től indul és a 293,8 fkm-nél köt be a magasparti védvonalba, hossza 5,55 km. Kezelője Tizsakécske Város Önkormányzata. A nyárigát által védett terület nagysága 432 ha.

LNV: 87,95 - 88,01 mBf.

Az engedélyezett magassága: 85,17 mBf. A nyárigát korábbi kiépítési magassága 86,00 - 86,20 mBf volt, melyet az Önkormányzat 2001 -ben engedélyezett szintre visszabontatott.

Korábbi vízjogi engedélye: T/2210 sz. volt a nyárigátnak.

A nyárigát rekonsztrukciója 2025 évben megtörtént. A nyomvonal részleges módosítása történt. A módosított vízjogi üzemeltetési engedély kiadása folyamatban van.

1.2.4. A lefolyást befolyásoló emberi beavatkozások

A település honlapján fellelhető 2016. évben elkészített településrendezési tervben lehatároltak a Lakóövezeti, Intézményi, Zöldterületek, Mezőgazdasági területek, Üdülőházas, Hétfégi ház, egyéb területek. Ebből a tervből is látszik, hogy a település több fejlesztési területtel számolt (főleg gazdasági, turisztikai és sport területen). Ezen fejlesztéseknek a csapadékvíz elvezetési koncepciókban is meg kell jelenniük a jelenlegi vízevezetési igényeken felül.

1.3 A település vízkárok általi veszélyeztetettségének meghatározása

Tizsakécske település a 2.51 -es Tizsakécskei ártéri öblözet (mentesített), a Peitsik-ér belvízcsatorna vízgyűjtő területén fekszik.

1.3.1 JELLEMZŐ VÍZKÁR JELENSÉGEK, HIDROMETEOROLÓGIAI ÉS HIDROLÓGIAI KOCKÁZATOK

1.3.1.1 Árvíz esetén

A mértékadó vízmérce adatai:

Vízmérce neve: Szolnoki vízmérce

"0" pontja: 78,78 mBf

MÁSZ: 89,63 mBf. (1085 cm)

LNV: 89,19 mBf (1041 cm)

A település a Tisza folyó magyarországi szakaszának középső részén helyezkedik el, így az előrejelzési idő előny kb. 2 hét. Az előre jelzett várható vízszinteket a KÖTIVIZIG folyamatosan pontosítja az egyes felsőbb állomások tetőzéseinek függvényében.

A Tiszai töltések fejlődése:

A Szolnok-Csonrád Tisza jobb parti Társulat az első töltéseket 1866 -tól kezdte kiépíteni a Tizsakécskei magasparttól az Alpári magaspartig. Az 1879. évi árvíz a gátat a Kerekdombi határrészen átszakította (az ún Kerekdombi kanyarnál) és az egész öblözet víz alá került. A megrongálódott töltés helyreállítása 1880 -ban fejeződött be.

1923 - 1929 között a Lakitelki és Tizsakécskei magaspartok közötti gátat megerősítették, de az 1932 -es árhullám erősen megrongálta. 1933 -ban újra megerősítették, méretei 4,0 m koronaszélesség, 1:3 vízoldali, 1:2 mentett oldali rézsúvel. Ugyanezen időszak végére 1927 -től mentett oldali padkát is kiépítettek. 2,0 m, majd 3,0 m-es szélességben. 1:2 rézsűhajlással.

A tiszán az alábbi években voltak nagyobb árvizek: 1830, 1879, 1888, 1919, 1932 1970, 1999, 2000, 2006, 2010.

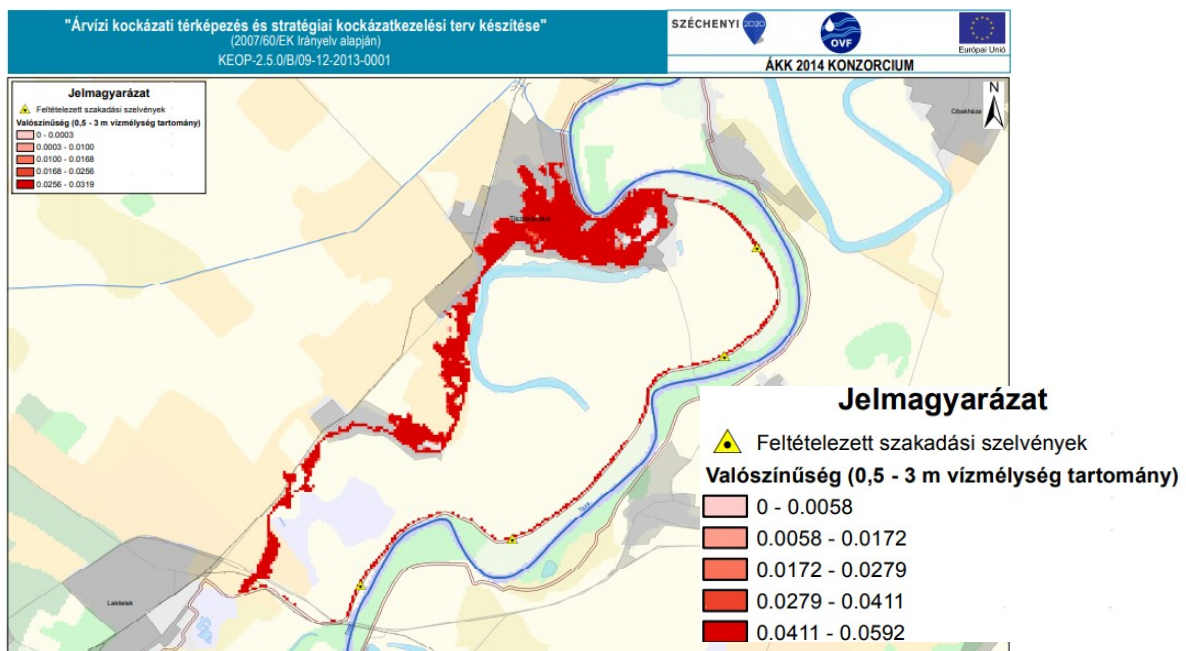
Az árvízszintek a közel két évszázados számszerűsíthető megfigyelések alapján jelentősen növekedtek.

Az 1970 évi nagy árvíz után meghatározott árvízszint a Szolnok vízmércén: 961 cm, 88,39 mBf. A 74/2014. (XII. 23) BM rendelet alapján ezen érték 1085 cm-re, 89,63 mBf -re változott.

Ez igen jelentős változás, a kiépített töltéskorona szinteken jelentősen az új MÁSZ alatt vannak, kivéve a magasparti szakaszokat.

Árvi veszélytérképezés, kockázatértékelés

A település egy Tisza jobb parti töltésszakadási esemény során közvetlenül veszélyeztetett. Mivel közel fekszik a vízfolyáshoz, így a kitelepítési/kimenekítési idő igen kicsire adódik, legfeljebb 1-2 óra. Az ÁKK-n (Árvi Kockázat Kezelés) belül az előntési veszélytérképek és a kockázati térképek elkészítésre kerültek. A lenti térképen látható, hogy a Tisza jobb parton három különböző szakadási szelvény esetében is a település belterületén 0,5 -3 m -es vízmélység alakulna ki. A külterületi részekben a Tisza közvetlen közelségében pedig 3 m-ert meghaladó előntés is valószínűsíthető.

1. sz térkép (forrás:www.vizugy.hu)

Jellemző árvízi jelenségek:

Az 1970 -as árvízvédekezés alkalmával a magasparti részekben nyúlgát építése vált szükségessé Tizakécske belterületén, Tizabög belterületén.

A 2010. évi (régi) MÁSZ közeli szinten levonuló árhullám alatt észlelt fakadóvíz legnagyobb mértékben Lakitelek-Tizakécske térségében jelentkezett.

Erős szivárgásra és ehhez kapcsolódó jelenségekre lehet számítani az elmúlt évek tapasztalata alapján a 10+100 - 20+000 tkm szelvények között.

Az 1970. évi zárójelentés alapján a szivárgás csökkentésére pártia lemezeket vertek le a töltés vízdoldali rézsújába a 12+332 - 13+385 tkm, 19+275 - 19+310 tkm, 19+623 - 19+675 tkm és a 19+818 - 19+843 tkm szelvények között, mintegy 165 m hosszban.

Az 1998 - 2010. közötti árhullámok alatt és után észlelt, a töltésben illetve a magas parton maradandó károsodást okozó árvízi jelenségek (2000 -ben a 10+096 tkm -ben az ún Tiszakécskei buzgár, a 13+824 - 13+874 tkm közötti töltéscsúszás) az árvíz után helyreállításra kerültek.

Az eddigi tapasztalatok alapján a védelmi szakaszhoz tartozó folyószakaszcsoportról a jég beavatkozás nélkül elvonult. Jégtorlódásra legjobban hajlamos szakaszok: a kerekdombi kanyar (270,5 fkm), a csámpai kanyar (277,0 fkm), nagyrévi kanyar (282,6 fkm) és a tiszakécskei kanyar (286,0 fkm)

Nagyvízi mederkezelési tervben kijelölt partvonalak és levonulási zónák

A Nagyvízi Mederkezelési tervben csak a Tisza töltésein belüli területek kerültek kijelölésre, a szabályozások is ennek megfelelően lettek meghatározva. Várhatóan nem merülnek fel építési vagy egyéb jellegű konfliktusok ennek kapcsán.

1.3.1.2 Belvíz esetén

Veszélyeztetettség értékelés:

Árvízmentes időszakban jellemzően hóolvadásból, vagy nagy intenzitású csapadékokból alakulhat ki belvíz a településen belül. A csapadékvíz elvezető hálózattal érintett területen az utóbbi években megfigyelhető extrém intenzitású csapadék miatt előfordul, hogy keletkeznek elöntések. Azonban a csak szikkasztó jellegű csatornával ellátott utcákban villámárvizeket okoznak, melyek szivattyúzásáról, és elvezetéséről Tiszakécske Város Önkormányzatának Városgondnoksága, esetenként a tiszakécskei Önkormányzati Tűzoltóság bevonásával gondoskodik. Az üzemeltetőnek megfelelően gondoskodni kell a létesítmények fenntartásáról (gaztalanítás, iszaptalanítás, műtárgyak karbantartása)

Árvizes időszakban jelentkezhet fakadóvíz (hosszan tartó magas árhullám levonulása esetén). Ezen fakadóvizet be lehet vezetni az elvezető hálózat csatornáiba.

A kiépítettség mértéket meghaladó belvizek elleni védekezés 1970. évben volt a Tisza rendkívüli magas és hosszantartó vízállása miatt. A rendkívüli magas vízállás miatt a főbefogadóba vízbevezetési korlátozást rendeltek el. A főbefogadóba a szivattyútelepekkel történő vízátemelést meg kellett szüntetni. A csatornák vonalában végig a lehetőségek figyelembevételével a víz levonulási ütemét lassítani szükséges a tiltók zárásával, esetleg tározók feltöltésével. A területen ebben az esetben fokozott őri felügyelet szükséges.

Külterületen keletkező, belterületet érintő, azon keresztül folyó belvíz a Peitsik-ér belvívcsatorna vonatkozásában terheli a vízvezető rendszert. Azonban a csatorna települést érintő szakaszán igen nagy a meder esése, így a csatorna kiöntése, az ebből fakadó károk elenyészőek. Ezen tényezővel külön nem kell kalkulálni.

A település csapadékvízvezető hálózatának kiviteli tervét a KEVITERV Kft. készítette el. A mértékadó belvízhozamok az alábbi szabványok és előírások alapján kerültek meghatározásra: MSZ EN 752, az OVHMI 167/2-75, OVHMI 167/3-75.

A csatornahálózat méretezése során egyöntetűen 2 éves gyakoriság lett figyelembe véve (városias, falusias, üdülőterület esetén), 203 l/s*ha csapadékinzintéssel.

Fajlagos vízhozamok:

Csatorna/terület neve	Fajlagos vízhozam (l/s*ha)
1-0-0 csatorna	27,25
1-0-1 csatorna	55,36
2-0-0 csatorna	35,47
3-0-0 csatorna	37,98
4-0-0 csatorna	65,68
5-0-0 csatorna	48,55
7-0-0 csatorna	49,39
7-8-0 csatorna	35,49
8-0-0 csatorna	70,13
9-0-0 csatorna	35,88

4. sz. táblázat

A fenti értékek alapján a keletkező és a befogadóba vezetett belvízhozamokat, a 12. oldalon tárgyaljuk.

A települési főbefogadó csatornákon található átemelők:

A Peitsik-éri és Tizakécskei öblözet gravitációs mentesítése a Tisza irányában lehetséges. A Tizakécskei Holt -Tizán keresztül történő vízlevezetés magas tiszai vízállás esetén szivattyúsan is lehetséges az I/3 -as lecsapoló szivattyútelepen keresztül.

- I./3 sz. (Holt-Tisza lecsapoló)

Épült: 1989 évben. (átépítés)

Helye: Tisza jp.12+420 tkm.

Holt-Tisza lecsapoló csatorna torkolata.

Jellege: Főbefogadóba emelő, stabil.

Kapacitása: 0,6 m³/sec. (0,1+0,5) üzembe helyezett
1,6 m³/sec. (0,1+3x0,5) kiépített.

Típusa: 3 db. AGROFIL - 500 E
1 db. CP 3201 MT 60 FLYGT

Üzeme: Automatikus és kézi vezérlésű.

A mozgógerebek automatikus és periódikus üzemeltetésűek.

A szivattyútelep korszerű.

A szivattyútelep összkapacitása: 0,6 m³/s.

Rendeltetése Holt-Tisza vízszintjének szabályozása, a Holt-Tiszába vezetett belvíz beemelése a Tiszába. A szivattyútelep Tisza jobb part árvízvédelmi töltés 12+420 tkm szelvényében van. Elektromos üzemű, automata telep. Szivattyútelep előtt mozgógereb és szállítószalag biztosítja az uszadékok eltávolítását.

A Tizán jellemzően a tavaszi időszakban a hóolvadással együttes nagyobb csapadékok esetén alakulnak ki szignifikáns árhullámok. Ezek ideje február-május közé esik jellemzően. Azonban ciklonális nagy csapadékokból kialakulhat árhullám az ezen kívüli időszakokban is. (pl. 2010. jún-júl). A fentiek alapján elmondható, hogy a belvizes és árvizes időszakok egybeesése gyakori.

Elvezető hálózat topológiája és abból eredő kockázatok

Az elvezető hálózat alapvetően gravitációs rendszerű. A település síkvidéki domborzatú, kis terepeséssel rendelkezik. Ennek megfelelően a csapadékvíz összegyülekezése a terepen, valamint a lefolyása az elvezető hálózatban lassú. A levezetési idő nagyobb, azonban csökkennek az belvízhullám csúcsok is. A hálózaton sok a műtárgy, átereszt. Az átereszt, zárt csatornák rendszeres karbantartását el kell végezni (iszaptalanítások, beszakadások ellenőrzése, elhárítása), különben ezek a szakaszok torlódási pontokként fognak jelentkezni.

Mivel a főbefogadó (Holt-Tisza) torkolatában szivattyútelep található, így adott esetben az elektromos hibák, gépegységek hibái miatt kieső átemelési kapacitás is problémát okozhat a levezetésben.

1.3.1.3 Helyi vízkár esetén

A települést nem érintik kisvízfolyások. Ezen pont további részletezése nem releváns.

1.3.1.4 Egyéb azonosítható települési veszélyeztetettség esetén

Külön odafigyelést igényel a csapadékvíz elvezető hálózat téli üzemeltetése. A műtárgyak, áttereszek, jégtelenítésére nagy figyelmet kell fordítani ezen időszakokban. A keletkező hordalékot, uszadékot szintén ki kell szedni az áttereszek előteréből, a vízfolyási szelvények biztosításához.

1.3.2 Települések veszélyeztetettségi alapon történő besorolása

A 18/2003 (XII.9) KVM-BM együttes rendelet, a települések ár-és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolása rendelet alapján a település "B" közepesen veszélyeztetett kategóriába tartozik.

A rendelet fogalom meghatározása alapján: „B” kategóriába tartozik, ha nyílt vagy mentesített ártéren fekszik, és amelyet nem az előírt biztonságban kiépített védmű véd. A veszélyeztetettség fő oka, hogy a Tiszai fővédvonal nincs a 74/2014. (XII. 23) BM rendelet alapján meghatározottaknak megfelelően kiépítve, MÁSZ+1,0 m -re. A teljes település veszélyeztetett e tekintetben.

1.4 Védművek és védekezési lehetőségek

A védekezési tevékenységek közül az Önkormányzatnak, csak belterületi védekezési feladatai vannak.

1.4.1 Árvízi védművek, védekezési helyek, lehetőségek

A Tiszai fővédvonalon a védekezési feladatokat a KÖTIVIZIG látja el, (kivéve Tisza jobb part 24+540 - 29+400 tkm szelvények között a magasparti védvonalon), így a szélsőséges vízszintek okozta jelenségek elhárítása a Vízügyi Igazgatóság feladata, a fent jelzett szelvényeken kívül.

Az Önkormányzat feladata az árvízvédekezés a:

- Az Újbögi nyárigáton, a Tisza jobb part 24+540 - 29+400 tkm szelvények között

- A Tisza jobb part 24+540 - 29+400 tkm szelvények között a magasparti védvonalon

1.4.2 Belvízi védművek, védekezési helyek, lehetőségek

A teljes csapadékvíz elvezető hálózat az Önkormányzat tulajdonába, kezelésébe, üzemeltetésébe tartozik. Az üzemeltetést **Tisza-kécske Város Önkormányzatának Városgondnoksága** végzi. Az üzemeltetett csatornahossz: 61.209 m. Részletesen az 1. táblázat tartalmazza.

A vízvezető hálózat gravitációs, és szivattyús üzemű.

Az egyes utcaszakaszok esetleges mentesítése érdekében az önkormányzat az alábbi szivattyúkkal rendelkezik:

- 3 db szivattyú összesen 2300 l/ perc kapacitással

Ezen szivattyúk külön nincsenek adott felvonulási, mobil szivattyúzási helyhez rendelve. A Védelemvezető dönti el a felvonulás szükségességét, a VIZIG műszaki segítségnyújtás, tanácsadása mellett.

A vízfolyási akadályok eltávolítása történhet kézzel (közfoglalkoztatottak, egyéb segéderő bevonásával), vagy gépi erővel (vállalkozó bevonásával).

Az uszadék, katré, egyéb anyagok elszállítására, az üzemeltető rendelkezik Komatsu homlok és Komatsu forgó rakodógéppel, valamint igénybe tud venni gépeket az alábbiak szerint:

Sorsz.	Név/tulajdonos	Lakcím/telephely	Telefonszám	Gépjármű típusa	Gépjármű rendszáma
1.	Tisza-kécske Város Önkormányzatának Városgondnoksága	6060 Tisza-kécske, Fő út 32.	06-76/441-347	Komatsu PW98MR6	YLU-525
2.	Tisza-kécske Város Önkormányzatának Városgondnoksága	6060 Tisza-kécske, Fő út 32.	06-76/441-347	Komatsu WB97R5EO kotró-rakodó	YKP-549
3.	Tisza-kécske Város Önkormányzatának Városgondnoksága	6060 Tisza-kécske, Fő út 32.	06-76/441-347	Bobcat S510 kompakt rakodó	-
4.	Tisza-kécske Város Önkormányzatának Városgondnoksága	6060 Tisza-kécske, Fő út 32.	06-76/441-347	Bobcat E19 mini kotrógép	-
5.	Tisza-kécske Város	6060 Tisza-kécske,	06-76/441-	Belarus	YIN-652

	Önkormányzatának Városgondnoksága	Fő út 32.	347	MTZ 820,0	
6.	Tiszakécske Város Önkormányzatának Városgondnoksága	6060 Tiszakécske, Fő út 32.	06-76/441- 347	Belarus MTZ 820,0	YIN-656
7.	Tiszakécske Város Önkormányzatának Városgondnoksága	6060 Tiszakécske, Fő út 32.	06-76/441- 347	Belarus MTZ 820,0	YIV-502
8.	Tiszakécske Város Önkormányzatának Városgondnoksága	6060 Tiszakécske, Fő út 32.	06-76/441- 347	MTZ 892.2	YMK-366
9.	Tiszakécske Város Önkormányzatának Városgondnoksága	6060 Tiszakécske, Fő út 32.	06-76/441- 347	MTZ 892.2	YNG-632
10.	Tiszakécske Város Önkormányzatának Városgondnoksága	6060 Tiszakécske, Fő út 32.	06-76/441- 347	Gréder önjáró munkagép	YIV-111

5. sz. táblázat

Az Önkormányzat részére a Katasztrófavédelem területileg illetékes szerve igény szerinti homokzsákokat biztosít ideiglenes védművek, mederelkötések, stb építéséhez.

A védekezéshez a humán erőforrást szintén az Önkormányzat biztosítja, kapacitásai elegendőek a hatékony védekezési szervezéséhez, irányításához, végrehajtásához.

Az Önkormányzat részéről rendelkezésre álló erőforrások:

- 5 db munkagép
- 3 db kisteherautó
- 3 db áramfejlesztő
- 4 db mezőgazdasági vontató

Az eszközöket, anyagokat az üzemeltető a telephelyén belül tárolja, 6060 Tiszakécske, Fő út 32. házszám alatt.

Az Önkormányzat gépek, eszközök, felszerelés igénybevételére az 5. sz. táblázatban foglalt gazdasági társaságokkal, magánszemélyekkel rendelkezik megállapodásokkal.

A beavatkozási helyek, áttereszek mind megközelíthető belterületi utakon keresztül.

A várható belterületi elöntések víztelenítése érdekében szükséges szivattyúkapacitás meghatározása:

Az Önkormányzat rendelkezésére álló 3 db szivattyú összkapacitása, 2300 l/p. Ezen szivattyúk segítségével a kisebb mellékgyűjtők víztelenítéséről lehet gondoskodni.

A főcsatornák havária esetben történő szivattyús víztelenítéséhez további segítség kérhető:

- Kiskunfélegyházi Hivatalos Tűzoltó-parancsnokság
- Kecskeméti Hivatalos Tűzoltó-parancsnokság
- Tizsakécskei Önkormányzati Tűzoltóság Tűzoltó-parancsnokság
- Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságtól

1.4.3 Helyi vízkár elleni védművek, védekezési lehetőségek (Kisvízfolyások, tavak árvizei)

A települést nem érintik kisvízfolyások. Ezen pont további részletezése nem releváns.

1.4.4 Egyéb azonosítható települési veszélyeztetettség elleni védekezési helyek, lehetőségek

A csapadékvíz elvezető hálózat téli üzemeltetése során gondoskodni kell a műtárgyak, áttereszek jégtelenítéséről, keletkező hordalékot, uszadékot szintén ki kell szedni az áttereszek előteréből, a vízfolyási szelvények biztosításához. A keletkezett katré elszállításáról gondoskodni kell.

2. Védelmi fokozatok elrendelésének szabályai és feladatai

2.1. Az elrendelés előzményei, információk

Az elrendelési fokozatokat a vonatkozó jogszabályi környezet és a helyi viszonyok alapján kell tervezni. Az elrendelésről a helyi védelemvezető, azaz a Polgármester felelősen dönt a rendelkezésre álló információk alapján. A fokozatok kialakításában relatíve nagy a szabadság, de nagy a riasztás és az előrejelzés jelentőségére. A döntés-előkészítő folyamatok bemutatása során meg határozásra kerültek a rendelkezésre álló időelőnyök illetve az információ áramlás irányai.

A megfelelő időben történő elrendelés érdekében folyamatosan figyelni kell a meteorológiai előrejelzéseket, a kialakult árhullámok esetében a jellemző és meghatározó vízmérce vízállásokat. Folyamatosan kapcsolatot kell tartani a vízkárelhárításhoz segítséget nyújtó szervezetekkel a kialakult és várható árvízi helyzettel kapcsolatban (KÖTIVIZIG ügyelet).

A település vízkár-elhárítási készültégének elrendelésében jó támpont a KÖTIVIZIG ár-, belvízvédelmi szakaszaira elrendelt I., II., III. fokú készültégi szintek folyamatos figyelemmel kísérése. Belvíz, és folyók árvizeinek összeesésének valószínűségét vizsgálni kell.

A helyi vízkárelhárítás feladatait - így a védekezési fokozatok elrendelését is - a szomszédos önkormányzatokkal, a területileg illetékes vízügyi igazgatóságokkal (KÖTIVIZIG), katasztrófavédelem egységeivel és vízgazdálkodási társulattal rendszeresen kapcsolatot

tartva és egyeztetve kell elvégezni. A gyakorlatban az elrendelés fokozata legalább II. fok, mivel a beavatkozások ekkor kezdődnek el.

A települési vízkárelhárítási eseményekről mindenképpen naplót kell vezetni, rögzíteni kell benne a készenlét elrendelésének időpontját, a végzett munkákat és azok részletes leírását. A védekezési napló hiteles elszámolási dokumentum. A készülségi fokozat elrendelését, majd annak módosításait, illetve megszüntetését a be kell jelenteni a megfelelő intézményeknek (pl. KÖTIVIZIG műszaki ügyelete).

2.2. Védekezési fokozatok

A 232/1996 (XII. 26) Korm. rendelet a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló jogszabály alapján a települési védekezés Védelemvezetője, a polgármester, vagy annak megbízottja, akit a VIZIG Igazgatója jóváhagy védelmi fokozatot rendelhet el a település területére, védműveire.

- I. fok felkészülés, irányítás megszervezés
- II. fok kisebb beavatkozások
- III. fok intenzív védekezés

A településeknek nem minden esetben kell készülségi fokozatot elrendelni, hiszen bizonyos helyzetekben védekezési kényszer nem feltétlenül jelentkezik, de a védekezésre való intenzívebb felkészülés érdekében a készülségi fokozatok korábbi elrendelésére is sor kerülhet. Nem kötelező minden település esetében minden fokozat alkalmazása.

Vízkárelhárítás készülség fokozatainak meghatározásához felállított szempontrendszer	
Fokozat	Belvíz
I. fok	Környező térrészekben telített talaj, magas talajvíz viszonyok, levezető rendszer telítettsége, meteorológiai előjelzések figyelembe vételével
II. fok	Felszíni vízborítottság, levezető rendszer telítettsége, olyan állapotok, melyeknél már beavatkozás szükséges
III. fok	Felszíni vízborítottság, mely már értékeket veszélyeztet, levezető rendszer nagyfokú terhelése, olyan állapotok, melyeknél már intenzív műszaki beavatkozások szükségesek
Helyreállítás fok	III. A mederben, depónián, önkormányzati védművön vagy egyéb műtárgyon szükséges helyreállítási munkákra vonatkozóan, a munkák befejezéséig, az eredeti védképesség helyreállításáig

2.2.1 Védekezési fokozatok árvízvédekezés esetén

A Tiszai fővédvonalon a védekezési feladatokat a KÖTIVIZIG látja el, (kivéve Tisza jobb part 24+540 - 29+400 tkm szelvények között a magasparti védvonalon), így a szélsőséges vízszintek okozta jelenségek elhárítása a Vízügyi Igazgatóság feladata, a fent jelzett szelvényeken kívül.

Az Önkormányzat feladata az árvízvédekezés a:

- Az Újbögi nyárigáton, a Tisza jobb part 24+540 - 29+400 tkm szelvények között

- A Tisza jobb part 24+540 - 29+400 tkm szelvények között a magasparti védvonalon

Vízárelhárítás készütség fokozatainak meghatározásához felállított szempontrendszer	
Fokozat	Árvíz
I. fok	A felsőbb szakaszokon, kapcsolódó vízfolyásokon előrejelzett vízszint értékhez kell rendelni
II. fok	Vízszint értékhez rendelés kiépített védmű esetén Ideiglenes védmű kiépítési időigényének figyelembe vétele
III. fok	Vízszint értékhez rendelés kiépített védmű esetén Beavatkozások szükségessége és időigénye alapján
Helyreállítás fok	III. A mederben, depónián, önkormányzati védművön vagy egyéb műtárgyon szükséges helyreállítási munkákra vonatkozóan, a munkák befejezéséig, az eredeti védképesség helyreállításáig

2.2.2 Védekezési fokozatok belvízvédekezés esetén

Feladatok a belvízvédekezés egyes fokozataiban (jogszabály szerint):

- I. fokú vízkár-elhárítási készülség (figyelőszolgálat, felkészülés): A védelemvezető akkor rendeli el, ha a település csapadékvíz elvezető hálózata átlagosan 60 %-os telítettséget mutat, és további kedvezőtlen hidrometeorológiai körülmények várhatók.
- II. fokú vízkár-elhárítási készülség (kisebb védekezési beavatkozások): A védelemvezető akkor rendeli el, amikor a folyamatos vízlevezetés ellenére a csapadékvíz-elvezető csatornák telítettsége meghaladja a 80 %-os mértéket, szivattyúzási igény jelentkezik, vagy egyes mélyfekvésű településrészekben kisebb elöntés keletkezik, és további csapadék várható.
- III. fokú vízkár-elhárítási készülség (fokozott védekezés): A védelemvezető akkor rendeli el, amikor a mélyebb fekvésű területek, utcák, pincék víz alá kerültek és a fokozott védekezés ellenére az ingatlanok, lakóházak, középületek, ipari-, mezőgazdasági-, kereskedelmi létesítmények, utak állagát vízkár fenyegeti. A csapadékvíz elvezető csatornák, útárkok teltsége meghaladja a 100%-ot.

Részletesen:

Az I. fokú készülséget kell elrendelni, ha a belvizek összegyülekezése miatt intézkedéseket kell tenni arra, hogy a település csatornái befogadó képesek legyenek; a várható belvizek befogadása érdekében a csatornák előürítését, jégtelenítését vagy a hóval betemetett szakaszok tisztítását kell elvégezni; a belvizek gravitációs levezetésének lehetősége megszűnt, vagy korlátozottá válik. A készülség elrendelése után a védelemvezető megvizsgálja a csatornák, zsilipek, szivattyútelepek, egyéb műtárgyak állapotát. A készülség ideje alatt - szükség szerint nappali figyelő szolgálatot kell tartani. Gondoskodni kell a csatornákból a víz szabad lefolyását gátló akadályok eltávolításáról, a szükséges vízkormányzásról, a szivattyútelepek üzemeltetéséről, a műtárgyak megfelelő kezeléséről.

A II. fokú készülséget akkor kell elrendelni, ha az odavezetett belvizek következtében a szivattyútelepeket és egyéb vízkormányzó műtárgyakat kétműszakos üzemben kell működtetni.

Az I. fokú készülségre előírtakon túlmenően szükség szerint gondoskodni kell a szállítható szivattyúk készenlétbe helyezéséről, illetve üzembe állításáról.

A III. fokú készülséget akkor kell elrendelni, ha a település területén a szivattyútelepek névleges összteljesítményük legalább 75%-ával folyamatosan üzemelnek, vagy a levezető kapacitás elégtelensége miatt a belvizek visszatartását, illetőleg szükség tározását kell elrendelni. A vízügyi igazgató az I. és II. fokú készülségre előírtakon túlmenően szükség szerint elrendeli a belvizek elvezetésének korlátozását, illetőleg a szakaszos vízlevezetést.

Ha a település területén a belvízi elöntés olyan méreteket ölt, hogy a belvíz lakott területeket, ipartelepeket, fő közlekedési utakat, vasutakat veszélyeztet és további elöntések

várhatók, a védelemvezető a Védelmi Bizottság útján kezdeményezi a **rendkívüli készség** elrendelését. A belvizek szükségeltározására igénybe veendő területeket elő kell készíteni. A szükségeltározó igénybevitelét a vízügyi igazgató kezdeményezésére, a Törzs vezetőjének javaslatára, a kormánybiztos engedélyezi.

A KÖTIVIZIG szakasz-védelemvezetője a belvízvédelmi rendszerben védekező szervezetek védekezését köteles összehangolni, tevékenységüket a főcsatornákon folytatott védekezésnek alárendelni. Amennyiben a belvízzel elöntött területekről a befogadók (csatornák, tározók, szükségeltározók) teltsége miatt a vizek késleltetett vagy szakaszos levezetése nagy területekre tartósan fennáll, a mentesítést a következő sorrendben kell végrehajtani: lakott területek, ipari létesítmények, közlekedési vonalak, mezőgazdasági területek, azon belül ültetvény, vetés, szántó, erdő, legelő, egyéb. Az elöntések kiterjedésének meghatározásához, szükség szerint gondoskodni kell a légi megfigyelésről.

A készség egyes fokozatait akkor kell megszüntetni, ha az elrendelés oka megszűnt.

2.2.3 Védekezési fokozatok helyvíz-kárelhárítás esetén

A települést nem érintik kisvízfolyások. Ezen pont további részletezése nem releváns.

2.2.4 Védekezési fokozatok egyéb azonosítható veszélyeztetettség esetén

A csapadékvíz elvezető hálózat téli üzemeltetése során gondoskodni kell a műtárgyak, átereszek, áttemelők jégtelenítéséről, keletkező hordalékot, uszadékot szintén ki kell szedni az átereszek előteréből, a vízfolyási szelvények biztosításához. A keletkezett kátré elszállításáról gondoskodni kell. Egyéb vonatkozásokban e pont nem releváns.

3. Az Önkormányzati védelmi szervezet feladatai

Az önkormányzati védelmi szervezet felépítése:

- Védelemvezető: Tóth János polgármester
 - Védelemvezető-helyettesek: Szabó Csilla kb. referens

 - Műszaki ügyelet: Gombosné dr. Lipka Klaudia jegyző, műszaki irányító
 - Adminisztráció: Ábrahám Réka Emese aljegyző
 - Logisztika, élelmezés Oroszi Edit logisztikai munkacsoport vezető
 - Szociális ellátás, eü: Maczkóné Fekete Boglárka Orsolya Eü. intézményvezető
 - Pénzügy, lakossági referens Ézsiásné Varga Andrea gazdálkodási osztályvezető
 - Munkás brigádok Kutató mentőegység Műszaki mentő raj (4 fő): Sánta Mihály, Csontos Gyula, Tábori József, Vas Attila
- Műszaki kárelhárítási kézi mentő részleg

Műszaki mentő raj (11 fő): Szuromi Csaba, Zoboki Mihály, Zalatnai László, Mészáros István, Miklós Balázs, Megyesi András, Tóth Tamás, Csiszton Attila, Módra Orbán, Balla Albert, Nagy János

Jogszabály szerint a védekezési tevékenység során a területileg illetékes VIZIG műszaki szakirányítást végez a polgármester részére nyújtott segítség keretében.

Az önkormányzati védelmi szervezet jogszabályban meghatározott feladatait az S-10 melléklet tartalmazza. (védekezés, költségelszámolás, kártalanítás, helyreállítás)

4. Cselekvési program

A védekezés felelős vezetője a Polgármester, mint védelemvezető vagy a VIZIG Igazgatója által jóváhagyott személy, aki a védekezést személyes felelősséggel irányítja és vezeti.

A védelemvezető munkájában a védelemvezető helyettes és szakcsoportok segítik. Minden a védekezés végrehajtását érintő lényeges intézkedés a védelemvezetőtől indul ki, illetve oda érkezik.

A védelemvezető a védekezés operatív irányítója, a döntések utasítások kiadója, a végrehajtás számon kérője, döntései szakmai megalapozására kérheti a területileg illetékes vízügyi igazgatóságtól műszaki segítségnyújtó kirendelését, és annak szakvéleményét.

A Vízügyi Igazgatóságtól az önkormányzati védekezéshez kirendelt műszaki irányító nem veszi át a Védelemvezető (polgármester) feladatát, felelősségét, de szakmai tudásával segít felelősségteljes, műszakilag megalapozott döntést hozni.

Az állami kezelésű belterületi védművek mentén kiépített víztartó létesítményeken az Önkormányzat köteles védekezni, viszont a védekezés alatt a védművekben keletkező károkat és a védképességet a tulajdonos/fenntartónak kell helyreállítani.

A védekezési időszak feladatait képezik:

- A védekezésre való felkészülés.
- Az operatív védekezés.
- A védekezés megszűnését követő intézkedések.

4.1. A felkészülési időszak feladatai és preventív jellegű beavatkozások

- Tájékozódás a vízkár-elhárítási eseményt megelőző, azt kiváltó hidrometeorológiai és hidrológiai helyzetről.
- A vízkár-elhárítási feladatok zavartalan ellátása érdekében a védekezést megelőző felkészülési időszakban el kell végezni a védelmi terv felülvizsgálatát és aktualizálását.
- Az önkormányzati védelmi létesítmények, védelmi gépek, eszközök állapotának ellenőrzése, és a szükséges preventív jellegű beavatkozások elvégzése.
- Töltések, vízvisszatartó depóniák, medrek, és beavatkozási helyek kaszálása a jelenségek megfigyelhetősége és a beavatkozások végrehajthatósága érdekében.
- A medrekben a víz levezetését gátló akadályok eltávolítása.
- A töltéskoronák, depóniák, valamint a beavatkozási helyeket és védvonalakat megközelítő utak járhatóságának biztosítása.
- Műtárgyak felülvizsgálata, az elzáró szerkezetek üzemképességének biztosítása.
- Védelmi eszközök- (világító eszközök, kéziszerszámok, stb.), anyagok (homokzsák, homok, fólia, stb.), gépek (szivattyúk, aggregátorok; stb.) meglétének ellenőrzése.
- Hírközlés és adattovábbítás módjának megszervezése.
- Védelmi szervezet és a védekezésben részt vevők értesítése riasztása.

- Vízgyűjtőn elhelyezkedő ipari, mezőgazdasági és vízgazdálkodási létesítmények riasztási, értesítési, kárelhárítási terveinek áttekintése, kapcsolódó intézkedések megfogalmazása.

4.2. A védekezési főbb időszak feladatai

- Tájékozódás a kialakult és várható vízkár-elhárítási eseményekről, az előre jelzett tetőző vízszintekről és a várható elöntési helyzetekről.
- Meg kell határozni a védekezés időelőnyét
- A készültségi fokozat elrendelése, figyelőszolgálat megszervezése.
- A vízkár-elhárítási szervezet mozgósítása és kirendelése.
- Szükség esetén műszaki és technikai segítségkérés.
- Az érintett lakosság, az államigazgatási szervek és a gazdálkodó szervezetek tájékoztatása.
- Védelmi napló vezetése, események dokumentálása és jelentések elkészítése.
- A munkavégzés (különösen az éjszakai) feltételeinek biztosítása (ellátás, logisztika, üzemanyag, WC, oltások stb.).
- Baleset és munkavédelmi oktatás.
- Védekezési beavatkozások végrehajtása, (vízkár-elhárítási tervben foglaltak alapján).
- Ha valószínűsíthető a beavatkozások esetleges sikertelensége a mentés-kiürítés megszervezése.
- Fontos felhívni a védekezők figyelmét, hogy a szivattyúzás intenzitását, időtartamát szakember bevonásával szabad meghatározni! (Célszerű teljes mértékben kerülni a pincéből való szivattyúzást!).

Operatív beavatkozások tervezési iránymutatása

Az adott védekezési feladatok végrehajtásához az alábbiakat kell részletesen megtervezni:

- a javasolt védekezési mód
- humán erőforrás igény
- anyag igény
- eszköz igény
- gép igény a megfelelő biztonság figyelembe vételével

4.3. A védekezés megszűnését követő főbb feladatok

- A védekezés során kialakított ideiglenes védművek felmérése, dokumentálása, átvezetése a védelmi tervbe.
- Állandó vagy megmaradó védvonalak felülvizsgálata és helyreállítása.
- Az ideiglenes védművek visszabontása (homokzsákürítés, ártalmatlanítás, deponálás stb.).
- Védelmi eszközök, felszerelések karbantartása, raktározása, az induló készlet visszapótlása.
- Védekezési költségek elszámolása.
- Összefoglaló jelentés készítése.
- Védekezési tapasztalatok kiértékelése, fejlesztési igények megfogalmazása.
- A vízkár-elhárítási terv aktualizálása (tetőző vízszintek, beavatkozási helyek, elöntési határvonalak, eszköz anyag igény-korrekció stb.).

5. A védekezési időszakon kívüli feladatok

5.1. Felkészülés a védekezésre, preventív beavatkozások

A sikeres védekezés elsőrendű feltétele a védművek kiépítése, fejlesztése, védképes állapotban való fenntartása. A településeken jelentkező károk nagysága nagymértékben csökkenthető, ha a vízkár megelőzéséhez szükséges beavatkozásokat – a belterületi vízrendezés – tudatosan megvalósítják. Lényeges, hogy az ismert védekezésre alkalmas helyszíneken meg kell előzni a beavatkozások ellehetetlenülését. A rendezési tervben biztosítani kell az ideiglenes védművek, felvonulási utak stb. nyomvonalán a beépítési tilalmat. Az önkormányzat képviselőtestülete hivatott döntést hozni – ismerve a település vízkár problémáit – a szükséges vízrendezési beruházásokról, ehhez biztosítani a pénzügyi-gazdasági alapot, gondoskodni az elkészült művek fenntartásáról. Helyes építési műszaki követelményeket kell rendelni a területhasználatokhoz (pl.: mélygarázsok, pincék építése, padlószintek, zárt szennyvízgyűjtő medencék vízzáró módon történő kialakítása, elektromos bekötések körültekintő kialakítása stb.) és településrendezési tervekben a megfelelő övezeti besorolást kell megadni.

A védekezések során helyi vízkár vagy belterületi vízelvezetés esetén gyakori probléma a vízelvezető rendszer hiánya, a csatornák, útárkok fenntartásának elmaradása, csapadékvíz elvezető rendszerek alulméretezettsége, rossz műszaki megoldása, karbantartási elmaradások. Mindezek megoldása, kezelése a jogszabályi előírásoknak megfelelően az önkormányzatok feladata. A preventív védekezés keretében a nagyvízi mederkezelési tervben megfogalmazott intézkedéseket is figyelembe kell venni.

5.2. A védképes állapot fenntartása

A felkészülés időszakában a már meglévő belterületi vízvezető műveken az éves rendszeres fenntartással biztosítani kell a kiépítési vízhozam kiöntésmentes levezetését. A medrekből el kell távolítani a lefolyást gátló növényzetet (fákat, cserjéket, vízinövényzetet), az uszadékot, belekerült hulladékot. Ennek keretében az alábbi munkákat kell elvégezni:

Munka megnevezése	Munkavégzés gyakorisága
A nyílt csatornák medrének rendszeres karbantartása, a vízvezetés biztosítása, elsődlegesen a főgyűjtők és a befogadó közötti külterületi szakaszokon	minden évben május – október hónapok között
A főgyűjtő csatornák vízszállító képességének ellenőrzése	havonta
A nyílt csatornák átereszeinek rendszeres karbantartása	minden évben május – október hónapok között
A nyílt csatornában kiülepedett fölös iszap eltávolítása	2 – 4 évenként
A nyílt csatornába került idegen anyag eltávolítása	esetenként
A nyílt csatornában kinövő növényzet eltávolítása	minden évben minimum kétszer
A zárt csatornába került idegen anyag eltávolítása	esetenként
A zárt csatornában kiülepedett iszap eltávolítása	1 – 3 évenként
Nyílt árkokat övező padkák karbantartása	minden évben május – október hónapok között
Víznyelős aknák környezetének karbantartása	minden évben április – október hónapok között
A nyílt árkokat övező padkákon kinövő növényzet eltávolítása	minden évben minimum egyszer
A padkákra, víznyelőkre került idegen anyag eltávolítása	esetenként

A fenti munkák elvégzésének technológiai utasításait a városi csapadékvíz elvezető rendszer üzemeltetési szabályzata és karbantartási utasítása tartalmazza. További részletezése ott történik.

Az önkormányzati védelmi létesítmények, védelmi gépek, eszközök állapotát minden évben legalább egyszer – ősszel – ellenőrizni szükséges, és a megállapított hiányosságokat meg kell szüntetni. Az ellenőrzés során célszerű a belterülettel határos külterületeken bekövetkezett változásokat is figyelemmel kíséreni (művelési ágváltozás, erdőirtás stb.), a mélyfekvésű, beépített területek talajvízszint változását feltárni. Javasolt a szomszédos Önkormányzatok, az illetékes Vízügyi Igazgatóság képviselőjének és egyéb érintetteknek a meghívása is az ellenőrző bejárásokra. A bejárásról jegyzőkönyvet kell felvenni, a szükséges intézkedésekre a felelősök megjelölésével „Intézkedési tervet” kell készíteni.

A vízkár-elhárítási feladatok zavartalan ellátása érdekében a védekezést megelőző felkészülési időszakban kell elkészíteni a védelmi terv felülvizsgálatát és aktualizálását. Az állandó védműveken a tervezett karbantartási feladatok elvégzése, a létesítmények jó karban tartása, a megmaradó ideiglenes védművek/depóniák védképes állapotának megőrzése a védelmi eszközök, gépek (pl. szivattyúk és szerelvényeik, aggregátorok, világító eszközök stb.) anyagok, karbantartása szükséges.

5.3. A védettség növelése érdekében elvégzendő fejlesztések

A tervben javaslatot kell adni a védettség növelése érdekében elvégzendő fejlesztésekre az alábbiak figyelembe vételével:

- Árvízvédelmi létesítmények vonatkozásában és a területhasználatok tervezése kapcsán.
- Vízyűjtő-gazdálkodási Terv, az Árvízi Kockázat-kezelési Terv és a Nagyvízi Meder Kezelési Terv előírásainak figyelembe vétele szükséges.
- Védelmi eszközök, anyagok beszerzése.
- Vízkár-elhárítási gyakorlatok szervezése.
- A vízkár-elhárítási tervek folyamatos aktualizálása, védekezési tapasztalatokkal való továbbfejlesztése.
- Védelmi létesítmények fejlesztésének tervezése és megvalósítása.

6 Szöveges, táblázatos melléletek

Melléklet száma	Melléklet címe
M-1	Védekezési készültségi fokozat elrendelő határozat
M-2	Védekezési készültségi fokozat megszüntető határozat
M-3	Napi jelentés
M-4	A vízkárelhárítás során foglalkoztatott létszám nyilvántartása
M-5	A vízkárelhárítás során alkalmazott gépek és berendezések nyilvántartása
M-6	A vízkárelhárítás során felhasznált anyagok nyilvántartása
M-7	Összefoglaló jelentés
M-8	Jegyzőkönyv az éves felülvizsgálathoz

Védekezés alatt kitöltendő, vezetendő nyomtatványok.

VÉDEKEZÉSI KÉSZÜLTSÉGI FOKOZAT ELRENDELŐ HATÁROZAT

Tiszakécske településen jelenleg I. / II. / III. **fokú** árvíz / belvíz / helyi vízkár készülség áll fenn.

Tiszakécske településen jelenleg nem áll fenn vízkár-elhárítási készülség.

Az elmúlt napok hidrometeorológiai viszonyaira és a kialakult helyzetre való tekintettel 20___.__.
___.__-tól

I. / II. / III. **fokú** árvíz / belvíz / helyi vízkár **védekezési készülséget rendelék el**

TISZAKÉCSKE TELEPÜLÉS ___ részére/egészére

a vizek kártétel elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet 13. § (1) bekezdése szerinti jogkörömben eljárva.

A védekezés ideje alatt az Ügyeleti Szolgálat a Polgármesteri Hivatalban működik.

Címe: 6060 Tiszakécske Körösi út 2.

A védelemvezető Tóth János polgármester.

06-20/961-3179 számú mobiltelefonon és polh@tizakecske.hu címen érhető el 0-24 óra között.

Ezen határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, ezért ezen határozatot egyszerűsített formában hoztam meg.

Tiszakécske, 20___.__.

.....

Tóth János
védelemvezető

A határozatról értesítést kapnak:

- Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság
- Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
- Lakosság

VÉDEKEZÉSI KÉSZÜLTSÉGI FOKOZAT MEGSZÜNTETŐ HATÁROZAT

A vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996 (XII. 26.) Korm. rendelet 13. § (1) bekezdése szerint jogkörömben eljárva Tiszakécske település közigazgatási területére vonatkozóan a 20___.___. __. __-től érvényben lévő I. / II. / III. **fokú** árvíz / belvíz / helyi vízkár **védekezési** készültséget 20___.___. __. __-től

MEGSZÜNTETEM

A megszüntetés indokai:

A vízszint csökkenésére, a kedvezően alakuló hidrológiai helyzetre való tekintettel a védekezési készültség fenntartása nem indokolt.

Ezen határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, ezért ezen határozatot egyszerűsített formában hoztam meg.

Tiszakécske, 20___.___. __.

.....

Tóth János
védelemvezető

A határozatról értesítést kapnak:

- Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság
- Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
- Lakosság

NAPI JELENTÉS

Védekező szervezet	
Tárgynap	20__.:__.
Vízkárelhárítás	Árvíz/belvíz/helyi vízkár

I. VÉDELMI HELYZET

Elrendelt készültségi fokozat	I/II/III
Elrendelés kezdete	20__.:__.:__.

II. VÉDELMI HELYZET ÉRTÉKELÉSE

- Hidrometeorológiai jellemzők
- Védelmi szakasz jellemzése
- A védelmi szakaszon végzett tevékenységek
- Elöntött terület nagysága, veszélyeztetett közigazgatási terület

III. IGÉNYBE VETT ERŐFORRÁSOK

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN FOGLALKOZTATOTT LÉTSZÁM

Erőforrás	Létszám			
	Műszaki	Fizikai	Egyéb	Összesen
Saját erőforrás				
Külső forrás				
Összesen				

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN ALKALMAZOTT GÉPEK ÉS BERENDEZÉSEK

Teherautó (db)	Személyautó (db)	Földmunkagép (db)	Vízi jármű (db)	Szivattyú (db)

Egyéb gépek és berendezések:

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN FELHASZNÁLT ANYAGOK

Homokzsák db	Homok m ³	Fólia m ²	Fáklya db	Üzemanyag L

Karó db	Palló m ²	Szűrőszövet m ²	Terméskő m ³	Kavics m ³

Egyéb anyagok:

IV. JELENSÉGEK

- Észlelt jelenség helye, észlelés időpontja

V. BEAVATKOZÁSOK

- Elvégzett beavatkozások (helyszín, típus, eredmény stb.)
- Szivattyú üzemeltetésre vonatkozó adatok (kapacitás, átemelt vízmennyiségek, vízállások, befogadók)

VI. KÖLTSÉGEK

- A védekezés napi becsült költsége (Ft)

VII. EGYEBEK

Tiszakécske, 20__._.

.....

Tóth János
védelemvezető

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN FOGLALKOZTATOTT LÉTSZÁM NYILVÁNTARTÁSA

Sor- szám	Dátum	Név	Beosztás	Szolgálati hely	Igazolt munkaóra	Igazoló (név, aláírás)

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN ALKALMAZOTT GÉPEK ÉS BERENDEZÉSEK NYILVÁNTARTÁSA

Sor- szám	Az igénybevétel ideje (dátum-idő, tól-ig)		Azonosító (nyilvántartási szám, gyári szám, rendszer)	Az igénybevétel jogcíme	Az igénybevétel helyszíne	Leigazolt használat (óra, km, stb.)	Igazoló (név, aláírás)

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN FELHASZNÁLT ANYAGOK NYILVÁNTARTÁSA

Sor- szám	A felhasznált anyag	Mennyisége	M.e. (db, m ³)	A felhasználás helye	A felhasználás ideje (dátum, idő)	Igazoló (név, aláírás)

ÖSSZEFOGLALÓ JELENTÉS

Védekező szervezet	
Időtartam	20___.___. – 20___.___.
Vízkárelhárítás	Árvíz/belvíz/helyi vízkár

I. KÉSZÜLTSEGI ADATOK

Elrendelt készütségi fokozatok	I/II/III
Elrendelés időtartama, kronológiája	20___.___. __. __.

II. VÍZKÁRELHÁRÍTÁSI TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA

- Hidrometeorológiai helyzetkép értékelése, tapasztalatok
- Jellemző vízállások, esemény lefolyása
- Tetőző vízállások és vízszintrögzítés eredményeinek összefoglalása (ha volt)
- Felkészülés rövid leírása
- Védekezési munkák időrendben
- Veszélyeztetett közigazgatási terület, előntött terület nagysága
- Mentésítési-kiürítési munkák
- Védművekben és létesítményekben keletkezett károk, helyreállítási igények

III. IGÉNYBE VETT ERŐFORRÁSOK (összesen)

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN FOGLALKOZTATOTT LÉTSZÁM

Erőforrás	Létszám			
	Műszaki	Fizikai	Egyéb	Összesen
Saját erőforrás				
Külső forrás				
Összesen				

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN ALKALMAZOTT GÉPEK ÉS BERENDEZÉSEK

Teherautó (db)	Személyautó (db)	Földmunkagép (db)	Vízi jármű (db)	Szivattyú (db)

Egyéb gépek és berendezések:

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN FELHASZNÁLT ANYAGOK

Homokzsák db	Homok m ³	Fólia m ²	Fáklya db	Üzemanyag L

Karó db	Palló m ²	Szűrőszövet m ²	Terméskő m ³	Kavics m ³

Egyéb anyagok:

IV. JELENSÉGEK ÉS BEAVATKOZÁSOK

- Észlelt jelenség helye, észlelés időtartama, fejlődéstörténete
- Elvégzett beavatkozások (helyszín, típus, eredmény stb.)
- Szivattyúzási munkák bemutatása
- Belvízzel/fakadóvízzel/szivárgó vízzel elöntött területek térképi lehatárolása

V. KÖLTSÉGEK

- A védekezés becsült költsége (Ft)

VI. ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS

- Esemény értékelése, jelenségek és beavatkozások
- Ideiglenes és állandó védművek értékelése, védelmi szakasz összefoglaló jellemzése
- Kommunikáció és készültség során
- Társszervezetekkel történő együttműködés során szerzett tapasztalatok, javaslatok
- Védekezési tapasztalatok, levont következtetések
- Fejlesztési javaslatok

**JEGYZŐKÖNYV A TELEPÜLÉS
VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSI VÉDKÉPESSÉGÉNEK ÉVES FELÜLVIZSGÁLATÁHOZ**

Készült: Tiszakécske település Polgármesteri Hivatalában, 20__._.-é(á)n

Tárgy: Tiszakécske település Önkormányzata vízkár-elhárítási védképességének 20__._. évi felülvizsgálata.

Jelen vannak:

Ssz.	Név/ Aláírás	Szervezet/ Cím	Beosztás/ telefonszám

I. TELEPÜLÉSI VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSI TERV

Vízkár-elhárítási terv legutóbbi aktualizálásának időpontja	
Települési vízkár-elhárítási szervezeti beosztás aktualizálásának időpontja	

Szöveges értékelés:

.....

.....

.....

.....

II. ÖNKORMÁNYZATI KEZELÉSBEN LÉVŐ CSAPADÉKVÍZ ELVEZETŐ LÉTESÍTMÉNYEK ÁLLAPOTA

	Csapadékvíz elvezető létesítmények						
	Hossz (m)	Állapota (jó, megfelelő, felújítandó, változó)	Kaszáltság (%)	Feliszapoló- dottság (től-ig) (cm)	Db/ térfogat	Kiépített- ség* (%)	
Zárt csatorna (nem átereszt)			-		-		
Nyílt hagyományos lapburkolattal rendelkező csatorna			-		-		
Nyílt, korszerű előregyártott beton vagy vasbeton elemmel burkolt csatorna							-
Nyílt földmedrű csatorna					-		
Folyóka			-		-		
Szikkasztó árok		-			-		
Csatorna mindösszesen			-	-	-		
Záportározó	-		-			-	
Szivattyúállás	-		-	-			

* Kiépítettség = (meglévő vízvezető létesítmények hossza / szükséges vízvezető létesítmények hossza) * 100

Szöveges értékelés:

.....

III. ÖNKORMÁNYZATI KEZELÉSBEN LÉVŐ VÉDELMI LÉTESÍTMÉNYEK ÁLLAPOTA

Önkormányzat kezelésében lévő, bel- és külterületen található védelmi művek, műtárgyak:

Töltés (depónia) hossza (km)	
Töltések kaszáltsága a hossz %-ában	
Kaszálások száma (alkalom)	
Műtárgyak állapota (jó, rossz, megfelelő, felújítandó)	

Szöveges értékelés:

.....

IV. VÉDELMI ANYAGOK, ESZKÖZÖK, FELSZERELÉSEK, GÉPEK

Ssz.	Védelmi anyag megnevezése	M.e.	Mennyiség	Állapot
1.	Homokzsák	db		
2.	Homok	m ³		
3.	Fólia	m ²		
4.				

Ssz.	Védelmi eszköz megnevezése	M.e.	Mennyiség	Állapot
1.	Lapát	db		
2.	Talicska	db		

V. A VÉDKÉPESSÉG HIÁNYOSSÁGAINAK MEGSZÜNTETÉSE

A védképesség helyreállítása/hiányossága érdekében elvégzett/hátralévő feladatok:

.....
.....
.....
.....

VI. FEJLESZTÉSI JAVASLATOK

A védképesség növelése érdekében szükséges javaslatok:

.....
.....
.....
.....

7 Segédletek

SEGÉDLETEK TARTALOMJEGYZÉKE

Segédlet száma	Segédlet címe
S-01	Az állami vízkárelhárítás irányítás rendszere és a résztvevők elérhetőségei
S-02	Település vízkár-elhárítási szervezet felépítése
S-03	Település vízkár-elhárítási szervezet felépítése (ábra)
S-04	A vízkárelhárításhoz igénybe vehető erőforrások adatai és beszerzési lehetőségei
S-05	A védelmi napló vezetésének általános szabályai
S-06	Ellenőrző lista a védelemvezető részére
S-07	Vízrajzi adatszolgáltatók elérhetőségei
S-08	Szakmai tanácsadók elérhetőségei
S-09	Infrastruktúra-üzemeltetők elérhetőségei
S-10	A vízkárelhárítással összefüggő jogszabályok jegyzéke
S-11	A vízkárelhárítással összefüggő fogalom meghatározások
S-12	Rövidítések jegyzéke
S-13	Tájékoztató a figyelőszolgálatot ellátó örök részére
S-14	A jellemző árvízi jelenségek okai, formái és a védekezés módja

S-1 -es segédlet**A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS IRÁNYÍTÁSI RENDSZERÉBEN
RÉSZTVEVŐK ELÉRHETŐSÉGEI**

Védelemvezető	
Név	Tóth János polgármester
Telefonszám	06-20-961-3179
E-mail cím	polh@tizakecske.hu
Székhely	6060 Tizakécske Kőrösi út 2.
Védelemvezető-helyettes	
Név	Szabó Csilla
Telefonszám	06-20-541-5041
E-mail cím	szabo.csilla@tizakecske.hu
Székhely	6060 Tizakécske Kőrösi út 2.
10.01 belvízvédelmi szakasz szakaszvédelem-vezető	
Név	Kovács Béla
Telefonszám	30-748-4074
E-mail cím	Kovacs.Bela@kotivizig.hu
Székhely	5000 Szolnok Versegly út 1.
10.01 árvízvédelmi szakasz szakaszvédelem-vezető	
Név	Gönczöl István
Telefonszám	06-30-445-6101
E-mail cím	gonczol.istvan@kotivizig.hu
Székhely	5000 Szolnok Versegly út 1.
Vízkar-elhárítási Ügyelet	
Név	Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság
Telefonszám	06-56-501-900
E-mail cím	titkarsag@kotivizig.hu
Székhely	5002 Szolnok, Boldog Sándor István körút 4.

Bács-Kiskun Vármegyei Területi Védelmi Bizottság elérhetőségei

Területi Védelmi Bizottság elnöke	
Név	Kovács Ernő
Telefonszám	06-76-513-713
E-mail cím	kormanyhivatal@bacs.gov.hu
Székhely	6000 Kecskemét Deák Ferenc tér 3.
Területi Védelmi Bizottság katasztrófavédelmi elnökhelyettes	
Név	Huszár Tibor József t. dandártábornok
Telefonszám	06-76-502-014
E-mail cím	bacs.titkarsag@katved.gov.hu
Székhely	6000 Kecskemét, Külső-Szegedi út 18.
Területi Védelmi Bizottság honvédelmi elnökhelyettese	
Név	Grósz Péter alezredes
Telefonszám	36-1-474-1111
E-mail cím	peter.grosz@hm.gov.hu
Székhely	1055 Budapest Balaton utca 7-11
Területi Védelmi Bizottság titkára	
Név	Mészáros Zoltán t. alezredes
Telefonszám	06-76-516-846; 06-20-952-2306
E-mail cím	meszaros.zoltan@bacs.gov.hu
Székhely	6000 Kecskemét, Deák Ferenc tér 3.

Tizsakécskei Helyi Védelmi Bizottság elérhetősége

Vezetője	
Név	Szeidl József
Telefonszám	06-76-795-574
E-mail cím	tizsakecske@bacs.gov.hu
Székhely	6060 Tizsakécske Szent Imre tér 1.

Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság elérhetőségei

Igazgató	
Név	Huszár Tibor József t. dandártábornok
Telefonszám	06-76-502-014
E-mail cím	bacs.titkarsag@katved.gov.hu
Székhely	6000 Kecskemét Külső-Szegedi út. 18.
Igazgatóhelyettes	
Név	Gyapjas János t. ezredes

Telefonszám	06-76-502-014
E-mail cím	bacs.titkarsag@katved.gov.hu
Székhely	6000 Kecskemét Külső-Szegedi út. 18.
Polgár Védelmi Főfelügyelő	
Név	Kis-Juhász Zsolt, t. alezredes
Telefonszám	06-76-502-014
E-mail cím	zsolt.kis-juhasz@katved.gov.hu
Székhely	6000 Kecskemét Külső-Szegedi út 18.
Vármegyei Főügyelet (24 órás)	
Telefonszám	06-76-502-010
E-mail cím	bacs.ugyelet@katved.gov.hu
Székhely	6000 Kecskemét Batthyány u. 14

**Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
Kecskeméti Katasztrófavédelmi Kirendeltség (KVK) elérhetősége**

Kirendeltségvezető	
Név	Szabó Antal t. alezredes
Telefonszám	06-76-502-815
E-mail cím	szabo.antal@katved.gov.hu
Székhely	6000 Kecskemét Külső-Szegedi út 18.
Polgár Védelmi Felügyelő	
Név	Szávay Luca Veronika t. főhadnagy
Telefonszám	06-70-9443-739
E-mail cím	szavay.luca@katved.gov.hu
Székhely	6000 Kecskemét Külső-Szegedi út 18.
Katasztrófavédelmi megbízott	
Név	Kaszala Zoltán t. százados
Telefonszám	06-20-425-1020
E-mail cím	zoltan.kaszala@katved.gov.hu
Székhely	6000 Kecskemét Külső-Szegedi út 18.

**Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
Kecskeméti Hivatalos Tűzoltó-parancsnokság elérhetősége**

Tűzoltóparancsnok	
Név	Janovics Péter tű. százados
Telefonszám	06-76-502-810
E-mail cím	kecskemet.hot@katved.gov.hu
Székhely	6000 Kecskemét Külső-Szegedi út 18.

Tizsakécske Önkormányzati Tűzoltóparancsnokság elérhetősége

Tűzoltó Parancsnok	
Név	Eszes Béla tűzoltóparancsnok
Telefonszám	06-76-540-100
E-mail cím	tuzoltosag@tk-tuzoltosag.t-online.hu
Székhely	6060 Tizsakécske Ady Endre u. 66.

A Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatója által a településre kijelölt katasztrófavédelmi helyszíni műveletirányító

Helyszíni műveleti irányító 1.	
Név	
Telefonszám	
Helyszíni műveleti irányító 2.	
Név	
Telefonszám	

AZ ÖNKORMÁNYZATI VÉDELMI SZERVEZETBEN RÉSZTVEVŐK ÉS FELADATAIK

A védekezés felelős vezetője a település polgármestere – mint védelemvezető – vagy akadályoztatása esetén az általa kijelölt, a VIZIG Igazgatója által jóváhagyott személy (védelemvezető-helyettes), aki a védekezést személyesen vezeti.

A védelemvezető munkájában a védelemvezető-helyettes és a szakcsoportok segítik. Minden a védekezési feladatok végrehajtását érintő intézkedés a védelemvezetőtől indul ki, illetve az információk, adatok hozzá érkeznek. A védelemvezető a védekezés operatív irányítója, a döntések, utasítások, tájékoztatások kiadója, a feladatok végrehajtásának számon kérője. A védelemvezető értékeli a beérkezett információkat s meghatározza a védekezés módját.

Kapcsolódó segédlet: „S-06 ELLENŐRZŐ LISTA A VÉDELEMVEZETŐ RÉSZÉRE”

Kitöltendő tábla beosztott személyekre:

Védelemvezető	
Neve	Tóth János
Munkahelye	Tiszakécske Polgármesteri Hivatal
Munkahelyének címe	6060 Tiszakécske Kőrösi út 2.
Munkahelyének telefonszáma	06-76/441-412
Lakcíme	6060 Tiszakécske, Kazinczy u. 18.
Lakástelefonja	
Mobil telefonszáma	06-20/961-3179
E-mail címe	polh@tizakecske.hu

Védelemvezető-helyettes	
Neve	Szabó Csilla
Munkahelye	Tiszakécske Polgármesteri Hivatal
Munkahelyének címe	6060 Tiszakécske Kőrösi út 2.
Munkahelyének telefonszáma	06-76/441-355
Lakcíme	6060 Tiszakécske, Wesselényi u. 97.
Lakástelefonja	
Mobil telefonszáma	06-20/541-5041
E-mail címe	szabo.csilla@tizakecske.hu

1. VÉDELEMVEZETŐ, VÉDELEMVEZETŐ-HELYETTES

I. fokú készülségnél	Telefonon, vagy személyesen riasztja a helyettesét, illetve a szakcsoportok vezetőit. Gondoskodik a 12 órás nappali őrszolgálat megszervezéséről.
II. fokú készülségnél	Megszervezi a 24 órás éjjel-nappali figyelőszolgálatot.
III. fokú készülségnél	Intézkedik a beavatkozási szakaszokra meghatározott feladatok végrehajtására

A védekezés műszaki feladatai: az árvizek, a belvizek és a vízhiány időszakában – a védőművekben vagy azok mentén a – védőművek védő- és működőképességének megőrzése.

A védekezés államigazgatási feladatai: a védekezéssel összefüggő rendvédelmi, szociális és egészségügyi hatósági, továbbá műszaki feladatok ellátásához szükséges munkaerő, eszköz, anyag,

felszerelés rendelkezésre állása, valamint a vizek kártételei által fenyegetett területeken az élet- és vagyónbiztonság érdekében végzendő megelőző és operatív feladatok.

A védelemvezetőt akadályoztatása (pihenőidő töltése, betegség, távollét, stb.) esetén az általa kijelölt védelemvezető-helyettes helyettesíti.

2. VÉDELEM-VEZETŐ

Feladata:

- A védelemvezető által meghatározott védelmi szakaszon, vagy területen dolgozik. A védekezés helyi irányítója és felelős vezetője, aki a védekezés műszaki feladatit a védelmi szakaszhoz beosztott és kinevezett dolgozói bevonásával szervezi és vezényli.
- A védekezés minden nap 06.00-ig jelentést ad a település műszaki ügyeletének a végzett munkáról, a felhasznált anyagokról, létszámról, gépekről, eseményekről.
- Irányítja és megszervezi az őrszemélyzet munkáját.
- Ha a visszatartó depónia átszakadásának veszélye fenyeget, vagy ha az előtések emberi életet, létesítményeket és javakat veszélyeztetnek, javaslatot tesz a védelemvezetőnek (polgármesternek) a veszélyeztetett területekről a kitelepítés elrendelésére.

3. MŰSZAKI ÜGYELET

Feladata:

- Az önkormányzati védelmi szervezetben résztvevőktől a napi jelentéshez szükséges adatok begyűjtése. A védelemvezető utasítására vezeti a védelmi naplót.
- A védekezéssel kapcsolatos tájékoztatók és helyzetjelentések összeállítása és továbbítása a VIZIG Vízkár-elhárítási Ügyeletének.
- Katasztrófa-riasztás jelzésének vétele, folyamatos továbbítása a védelemvezetőnek.
- Meteorológiai adatok vétele, nyilvántartása.
- Kapcsolattartás a védekezésben résztvevő szervezetekkel, sajtóval.
- Feladata a lakosság tájékoztatása, szükség esetén riasztása, a polgári védelmi szervezet állományának riasztása, a riasztásra szolgáló technikai eszközök és berendezések működtetése, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek, polgári védelmi szervezet, az irányító, együttműködő szervek, szervezetek közötti kommunikáció biztosítása, az informatikai és kommunikációs eszközök üzemeltetése, a vezetékes infokommunikációs feltételeinek biztosítása, a katasztrófa-elhárítási feladatok során igénybe vett kormányzati célú hálózatok üzemeltetőjével való kapcsolattartás.

Műszaki ügyelet - Tiszakécske Polgármesteri Hivatal	
Címe	6060 Tiszakécske Kőrösi út 2.
Telefonszáma	06-76-542-000
Fax	06-76-441-078
Mobil telefonszáma	06-20-262-4660
E-mail címe	polh@tizakecske.hu

4. IRODA SZAKCSOPORT

Feladata:

- Célszerűségi szempontok szerint a jegyző látja el.
- A napi jelentések alapján nyilvántartja a védekezésben résztvevő dolgozókat. Ellenőrzi a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi szabályok betartását. A védekezési elszámolásokat begyűjti, ellenőrzi, és a kifizetésekről gondoskodik. Napi jelentést ad 18.00 óráig az ügyeletnek a védekezésben résztvevő irodai létszámról.

5. LOGISZTIKAI SZAKCSOPORT

Feladata:

- Gondoskodik a védekezéshez igényelt gépek, járművek, szivattyúk, szivattyú gépkezelők, szerelők biztosításáról.
- Megszervezi a gépek, berendezések zavartalan üzemeltetését és hibaelhárítását.
- Intézi a védekezéshez szükséges anyagok beszerzését és kiszállítását, nyilvántartja a felhasznált anyagokat, gépek üzemóráit. Minden nap jelentést ad 06.00-kor a település műszaki ügyeletének a felhasznált anyagokról, gépekről, igénybe vett létszám adatairól.
- Segíti a szakaszvédelem vezető munkáját, kapcsolatot tart az önkormányzati védelmi szervezetben résztvevőkkel és a Katasztrófavédelmi Kirendeltséggel.

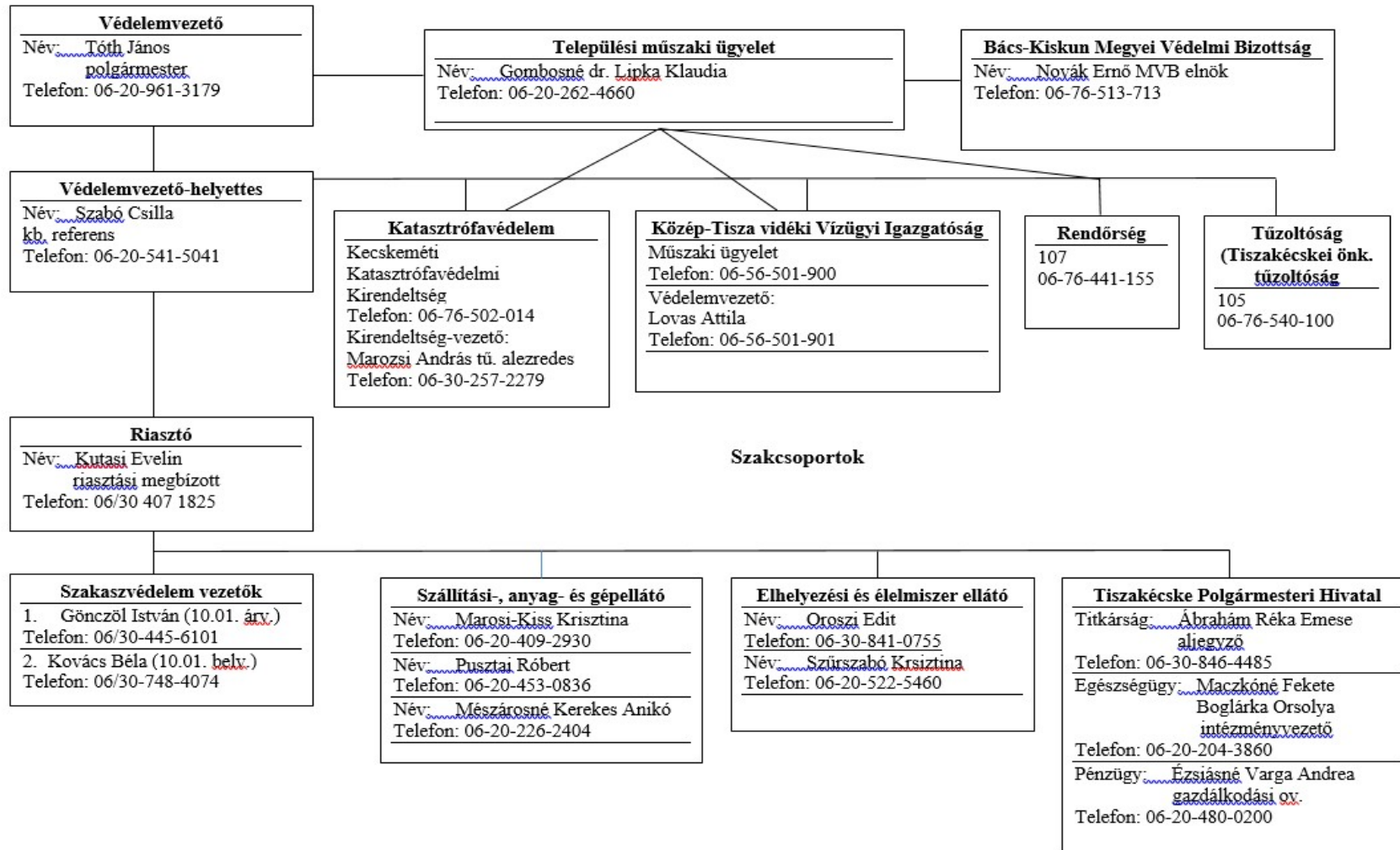
6. ELHELYEZÉSI ÉS ÉLELMISZER ELLÁTÓ SZAKCSOPORT

Feladata:

- Az összesített napi jelentések és az Irodai szakcsoport nyilvántartásai alapján megszervezi a védekezésben résztvevők ellátását, ételmezését, munka és védőruházattal való ellátását. Intézi és szervezi a kitelepített lakosok és az érkező idegen beavatkozó erők elhelyezését, ellátását.
- Naponta 18.00 óráig a műszaki ügyeletnek jelentést kell adnia az elhelyezettek és az ellátottak létszámáról, a felhasznált anyagokról.

TELEPÜLÉSI VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSI SZERVEZET FELÉPÍTÉSE

S-3 sz. segédlet

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁSHOZ IGÉNYBE VEHETŐ ERŐFORRÁSOK ADATAI ÉS BESZERZÉSI LEHETŐSÉGEI

I. Anyagok (homok, homokzsák, mezőgazdasági fólia, stb.)

Anyag	Mennyiség	Beszerzési hely	Címe	Tel/Fax/Mobil	Email	Megjegyzés
homokzsák	80.000 db	Vg. raktár	Tk, Fő út 32.	06-76/441-347	varosgondnoksag@tizkecske.hu	
homok	200 m ³	Vg. telephely	Tk, Dózsa tlp. 79.	06-76/441-347	varosgondnoksag@tizkecske.hu	

II. Eszközök (lapát, fáklya, stb.)

Eszköz	Beszerzési hely	Címe	Tel/Fax/Mobil	Email	Megjegyzés
Ásólapát	Vg. raktár	Tk, Fő út 32.	06-76/441-347	varosgondnoksag@tizkecske.hu	

III. Gépek (szivattyú, áramfejlesztő, stb.)

Gép	Beszerzési hely	Címe	Tel/Fax/Mobil	Email	Megjegyzés
Szivattyú 3 db	Vg. raktár	Tk, Fő út 32.	06-76/441-347	varosgondnoksag@tizkecske.hu	
Áramfejlesztő 3 db	Vg. raktár	Tk, Fő út 32.	06-76/441-347	varosgondnoksag@tizkecske.hu	

IV. Földmunkagépek

Földmunkagép	Tulajdonos

Megnevezése	Kapacitás (m3/óra)	Szerelék	Neve	Címe	Tel/Fax/Mobil	Email
Komatsu 2 db	2x20	kombinált homlok, illetve forgó rakodó	Tiszakécske Városgondnokság	Tk, Fő út 32.	06-76/441-347	varosgondnoksag@tizakecske.hu

V. Tehergépjárművek

Tehergépjármű			Tulajdonos			
Megnevezése	Platóméret (m*m)	Teherbírás (t)	Neve	Címe	Tel/Fax/Mobil	Email
kisteherautó 3 db	-	3x3,5 t	Városgondnokság	Tk, Fő út 32.	06-76/441-347	varosgondnoksag@tizakecske.hu

VI. Személyszállító gépjárművek

Személyszállító gépjármű			Tulajdonos			
Megnevezése	Szállítható személyek száma (fő)	Terepjáró igen/nem	Neve	Címe	Tel/Fax/Mobil	Email
Mikrobusz 2 db	2x9 fő	nem	Városgondnokság	Tk, Fő út 32.	06-76/441-347	varosgondnoksag@tizakecske.hu

A VÉDELMI NAPLÓ VEZETÉSÉNEK ÁLTALÁNOS SZBÁLYAI

A védelmi napló a helyi védekezési tevékenységről készült egyetlen olyan okmány, amely az ellenőrzés, a műszaki-gazdasági elszámolás alapja, ezért feltétlen gondos vezetést kíván.

1. Védelmi napló vezetését a védekezési fokozat elrendelése után azonnal meg kell kezdeni, majd folyamatosan kell vezetni, a megtett intézkedéseket azonnal be kell jegyezni.

2. A naplóbejegyzéseket időrendi sorrendben, a dátum és az idő percnyi pontosságú megjelölésével, a bejegyző aláírásával kell megtenni.

3. Bejelentés esetén rögzíteni kell:

- a bejelentés időpontját,
- a bejelentő nevét, telefonszámát és későbbi elérési lehetőségét,
- a bejelentés pontos tartalmát,
- a szóban forgó esemény, jelenség helyét,
- és ha van a veszélyeztetett javakat.

4. Intézkedés esetén rögzíteni kell:

- az intézkedés időpontját,
- a hívott személy nevét, telefonszámát és későbbi elérésének lehetőségét,
- a lefolytatott beszélgetés tartalmát,
- a kapott vagy adott utasításokat.

5. Többek közt naponta bejegyzendő:

- az elvégzett védekezési munka,
- a felhasznált anyagok, igénybe vett eszközök mennyisége,
- a védekezésben résztvevők létszáma,
- alkalmazott technika,
- keletkezett károk,
- az ügyelet átadás-átvétele,
- a társszervektől kapott, illetve a részükre adott tájékoztatások, intézkedések.

6. A védelmi naplóba csak a védelemvezető és az ügyeleti szolgálat tagjai tehetnek bejegyzést.

7. A védelmi naplót az ügyeleti szolgálat irodájában kell tartani úgy, hogy a védekezés ideje alatt betekintés és bejegyzés céljából bármikor hozzáférhető legyen.

8. A vízkárelhárítás eseményeiről, helyszíneiről célszerű fénykép dokumentációt készíteni a fénykép készítése időpontjának feltüntetésével.

9. Legyen összhangban a vis maior bejelentésekhez kapcsolódó irat dokumentációval.

10. A védelmi naplót számozott oldalakkal folyamatosan kell vezetni, lehetőleg minél gyakrabban digitalizálni szkenneléssel.

11. A naplóba időrendi sorrend szerint be kell ragasztani:

- faxküldeményeket,
- e-mail küldeményeket.

ELLENŐRZŐ LISTA A VÉDELEMVEZETŐ RÉSZÉRE

A védelemvezető feladatai a védekezésre való felkészülés időszakában	
Figyelemmel kíséri a várható rendkívüli meteorológiai helyzetekre kiadott riasztásokat, valamint a VIZIG által készített hidrometeorológiai tájékoztatókat	
A vízvisszatartó depóniák és beavatkozási helyek kaszálása a jelenséggel megfigyelhetősége és a beavatkozások végrehajthatósága érdekében	
A beavatkozási helyeket, depóniákat megközelítő utak járhatóságának felülvizsgálata	
Műtárgyak felülvizsgálata	
Védelmi eszközök, anyagok, gépek felülvizsgálata	
A kommunikáció módjának megszervezése	
A védelmi szervezet értesítése, felkészülés az esetleges védekezésre	
Vízkar-elhárítási terv, annak, éves felülvizsgálatainak és más felkészülési tervek áttekintése	

A védelemvezető feladata a védekezési időszakban	
Tájékozódik az előre jelzett tetőző vízszintekről, a várható vízkár eseményekről, és a várható elöntésekről (VIZIG Vízkár-elhárítási Ügyelete, Katasztrófavédelmi Igazgatóság)	
Elrendeli a védekezési készültséget, értesítést küld a releváns intézményeknek, valamint tájékoztatja a lakosságot	
A készültség elrendelését követően azonnal intézkedik a védelmi napló vezetéséről	
Gondoskodik a védekezéshez szükséges munkaerő mozgósításáról, beosztás készítéséről. A település vízkár-elhárítási szervezetét mozgósítja	
Gondoskodik a védekezésben résztvevők foglalkoztatásáról, munkájának irányításáról. A munka megkezdése előtt gondoskodik a védekezésben résztvevők tűz-, munka- és balesetvédelmi oktatása megtartásáról, és dokumentálja azt	
Kapcsolatfelvétel környező szomszédos önkormányzatokkal, szerződött partnerekkel	
Kommunikációs csatornák üzembe helyezése, ellenőrzése	
Helyi vízállás észlelés megszervezése, esetleg ideiglenes mércék kihelyezése	

Felvonulási területek kijelölése és biztosítása	
A védelmi helyzet, az előrejelzés alapján módosítja a védekezési készütség fokozatát	
<p>Azonnali beavatkozást igénylő problémák elhárításáról intézkedés, például:</p> <ul style="list-style-type: none"> • töltéskoronák és megközelítő utak kátyúzása, utak és rakodóterek hómentesítése • műtárgyak elzárószervezeteinek hó- és jégmentesítése, működtetéshez szükséges eszközök kiszállítása (pl. lakatkulcsok) • eltömődött, feliszapolódott mederszakaszok soron kívüli tisztítása • töltések és műtárgyak környezetének kaszálása szükség szerint jelenségek megfigyelése érdekében 	
Gondoskodik a lakosság folyamatos tájékoztatásáról	
Gondoskodik a védekezés irányító- és őrszemélyzetének megkülönböztető jellel (karszalag, jelvény, kitűző), a járművek, és a földmunkagépek „VÍZKÁRELHÁRÍTÁS” feliratú táblával való ellátásáról	
Gondoskodik a védekezéshez szükséges anyag, eszköz, felszerelés és gép szükség szerinti utánpótlásáról	
Gondoskodik a védekezési költségek elszámolásához szükséges adatok, elsősorban a védekezésnél dolgozók munkájának, a védekezéshez igénybe vett gépek, felszerelések és anyagok felhasználásának folyamatos nyilvántartásáról	
Gondoskodik a vizek lehetséges legkisebb kártétellel történő levezetéséhez szükséges műszaki intézkedés elrendeléséről, végrehajtásáról és ellenőrzéséről	
Gondoskodik a mentesített területre betört vizek elszigeteléséről, a víznek a mederbe történő visszavezetéséről és az ezzel összefüggő munkák elvégzéséről	
Gondoskodik a védőművek állapotának állandó megfigyeléséről, káros jelenségek esetén a szükséges beavatkozások megtételéről, a műtárgyak jegesedésének megakadályozásáról	
Az elrendelt védekezési fokozatban reggel 07.00 óráig napi jelentést készít és küld a VIZIG Vízkár-elhárítási Ügyeletének	
Fényképfelvételekkel (lehetőség szerint az időpont rögzítésével) dokumentálja az esetleges károkat és a védekezési mozzanatokat a beavatkozások helyszínein	
A védekezéshez a védelemvezető részére nyújtott segítség igénylése a VIZIG-től (szakértője műszaki szakirányítást végez)	
Tartós védekezés esetén gondoskodik legalább tíz naponkénti költségbecslés elkészítéséről és a védekezési költségfedezetének igényléséről	
Szükség esetén kezdeményezheti a polgári védelmi szervezet mozgósítását	
A vízkárelhárítás feladatait a szomszédos önkormányzatokkal, a VIZIG-el és a Katasztrófavédelmi Kirendeltséggel rendszeres kapcsolatot tartva kell ellátnia	
A vízállások leolvastatása, feljegyzése a meglévő vagy ideiglenes vízmércéken, és ezen adatok igény szerinti továbbítása	

Ha az elvezetendő vízmennyiség meghaladja a levezető csatornahálózat vízlevezető (emésztő) képességét, a vízlevezetés sorrendiségének megállapítása a mentesítendő területek figyelembevételével	
A védekezés befejezésekor a védekezési készütséget megszünteti, a védekezés alatt keletkezett dokumentumokat összegyűjti	

A védelemvezető feladata a védekezés megszüntetését követő időszakban	
Ha kitelepítés történt a védekezés során, megszervezi a visszatelepítést	
Gondoskodik az ideiglenes védművek elbontásáról	
Gondoskodik a védekezés után elbontott, és hulladékká váló anyagok besorolás szerinti ártalmatlanításáról. Ennek megítéléséhez – szükség szerint – igénybe veszi a Környezetvédelmi Természetvédelmi Felügyelőség és az ÁNTSZ segítségét	
Szükség szerint megszervezi a kármentesítést	
Intézkedik a védelmi költségek elszámolásáról	
Gondoskodik a védvonalak eredeti állapot szerinti helyreállításáról	
Intézkedik a beavatkozási helyek, tetőző vízszintek, előntési határvonalak rögzítéséről (geodézia, fényképfelvétel), valamint dokumentálásáról	
Intézkedik a védekezésnél használt eszközök, gépek karbantartásáról	
Intézkedik az elhasználódott védelmi anyagoknak az előírt mennyiségre kiegészítéséről	
A települési védelmi szervezettel kiértékeli a védekezést, a tapasztalatokat összefoglaló jelentésben összegzi és megküldi a felülvizsgálatra jogosult szerv részére	
Gondoskodik a vízkár-elhárítási terv aktualizálásáról (fényképfelvételek, védekezési tapasztalatok, stb.)	
Összefoglaló jelentés készítése képviselőtestület felé készütséggel lezárása után 15 napon belül	
Összefoglaló jelentés elfogadtatása képviselőtestülettel és megküldése a VIZIG részére készütséggel lezárása után 30 napon belül	
Összefoglaló jelentés csatolása a védelmi tervcsomaghoz, védekezés dokumentumainak archiválása	

VÍZRAJZI ADATSZLGÁLTATÓK ELÉRHETŐSÉGE

Szervezet	Rendelkezésre álló adatok	Adatok elérhetősége
Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság	Operatív vízállások és csapadékok (táv mért, illetve észlelt adatok)	https://www.vizugy.hu/?mapModule=OpVizallas&SzervezetKod=10&mapData=VizmerceLista#mapModule
	Vízmerce alapinformációk	
	Hidrometeorológiai összefoglaló tájékoztató és előrejelzés	https://www.hydroinfo.hu
Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ)	Az OMSZ rövid- és középtávú előrejelzései, veszélyességi szintek nyomon követése	http://www.met.hu/idojaras/veszelyjelzes/riasztas
	Meteorológiai információk országos szinten	http://www.met.hu/idojaras
Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF)	Operatív vízállások országos szinten, elrendelt készütségi fokozatok nyomon követése, vízmerce alapinformációk	www.vizugy.hu
Országos Vízjelző Szolgálat (OVSZ)	Országos folyók, tavak, vízgyűjtőjének meteorológiai előrejelzései és hidrológiai előrejelzései grafikus és táblázatos formában	https://www.hydroinfo.hu
Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság	Rendkívüli események	http://www.katasztrofavedelem.hu

SZAKMAI TANÁCSADÓK NÉVJEGYZÉKE

Szakmai tanácsadó 1.	
Név	
Telefonszáma	
Mobiltelefon szám	
E-mail cím	
Székhely	
Szakmai tanácsadó 2.	
Név	
Telefonszáma	
Mobiltelefon szám	
E-mail cím	
Székhely	
Szakmai tanácsadó 3.	
Név	
Telefonszáma	
Mobiltelefon szám	
E-mail cím	
Székhely	

INFRASTRUKTÚRA ÜZEMELTETŐK ELÉRHETŐSÉGEI

1. Közmű üzemeltetők

Szakág	Víztermelés, -kezelés, -ellátás
Tevékenység	Ivóvíz- és szennyvízszolgáltatás
Szolgáltató neve	Bácsvíz Vízforgalmi és Csatornaszolgáltató Zrt.
Szolgáltató rövid neve	BÁCSVÍZ Zrt.
Központi címe	6000 Kecskemét Izsáki út 13.
Központi telefonszáma	06-76-511-511
Fax száma	06-76-481-282
E-mail címe	ugyfelszolgalat@bacsviz.hu
Illetékes üzemmérnökség	Tizsakécskei Üzemmérnökség
Üzemmérnökség címe	6060 Tizsakécske Kossuth L. u. 68
Üzemmérnökség telefonszáma	06-76-441-382
Üzemmérnökség e-mail címe	-
Honlap	http://www.bacsviz.hu/

2. Hulladékkezelők

Szakág	-
Tevékenység	Nem veszélyes hulladék kezelése, ártalmatlanítása
Szolgáltató neve	FBH-NP Nonprofit Kft.
Szolgáltató rövid neve	-
Központi címe	6521 Vaskút, 0551/2. hrsz.
Központi telefonszáma	06/79-524-821
Fax száma	06/79-572-052
E-mail címe	fbhnpkft@fbhnpkft.hu

3. Közlekedési infrastruktúra

Szakág	–
Tevékenység	Szárazföldi szállítást kiegészítő szolgáltatás
Szolgáltató neve	Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Szolgáltató rövid neve	Magyar Közút Nonprofit Zrt.
Központi címe	1024 Budapest, Fényes Elek utca 7-13.
Központi telefonszáma	06-1-819-90-00
Fax száma	06-1-819-95-40
E-mail címe	kozut@kozut.hu

A vízkárelhárítással összefüggő jogszabályok jegyzéke

1. Kiemelt jogszabályi vonatkozások

A 232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól joganyag 9. § alapján a Vízügyi Igazgatási szerv (VIZIG) a Vgtv. 16. § (4) bekezdés d) pontja szerinti szakmai irányítási feladatkörében hagyja jóvá a települési vízkár-elhárítási terveket.

A védekezés műszaki feladatainak helyi irányítását a helyi önkormányzati tulajdonban lévő védőműveken ellátja (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 6. §. (1) b) pont):

- az I., II. és III. védekezési készülség tartama alatt a polgármester vagy a polgármester által kijelölt és a VIZIG igazgató által jóváhagyott védelemvezető,
- a rendkívüli védekezési készülség tartama alatt, ha veszélyhelyzet kihirdetésére nem kerül sor, a polgármester vagy a vízügyi igazgatási szervek irányításáért felelős miniszter által kijelölt személy,
- A veszélyhelyzet időtartama alatt a vízügyi igazgatási szervek irányításáért felelős miniszter által kijelölt személy.

Az I., II. és III. fokozatú védekezési készülséget a védekezésre kötelezett szervezet vezetője rendeli el, módosítja és szünteti meg. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 13. § (1)).

A rendkívüli védekezési készülség elrendeléséről és megszüntetéséről a vízügyi igazgatási szervek irányításáért felelős miniszter dönt. A katasztrófavédelemről szóló törvényben meghatározott veszélyhelyzeti feltételek fennállása esetén a polgármester a védelmi bizottság útján javaslatot tesz a vízügyi igazgatási szervek irányításáért felelős miniszternek a veszélyhelyzet kihirdetésének kezdeményezésére. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 4. §.).

A védekezési készülségi fokozatokban, a műszaki irányítás feladatainak ellátása során a polgármester vagy az általa kijelölt védelemvezető a Helyi Védelmi Bizottság elnöke útján közvetlenül a Területi Védelmi Bizottság vezetőjének van alárendelve. Rendkívüli védekezési készülség időszakában, ha veszélyhelyzet kihirdetésére nem kerül sor, a polgármester vagy az általa kijelölt védelemvezető a Törzs útján a vízügyi igazgatási szervek irányításáért felelős miniszternek van alárendelve. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 16. §.).

Az önkormányzatnak a védekezés szakmai irányítását készütség elrendelésekor meg kell kérni az VIZIG-től. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 16. § (4) d) pontja szerint a vízügyi igazgatási szervnek vízkárelhárítással összefüggő feladata a helyi önkormányzatok vízkár-elhárítási tevékenységének szakmai irányítása. Az Igazgatóság (VIZIG) ellátja a vizek kártételei elleni védelemmel, a vízkárelhárítással (árvíz - és belvízvédekezéssel, vízhiány kárelhárítással, valamint a vízminőségi kárelhárítással) összefüggő – külön jogszabályban meghatározott – feladatokat, ebben a körben irányítja a helyi önkormányzatok, valamint a víztársulatok vízkárelhárítási tevékenységét, ebben a jogkörében eljárva – elrendelt védekezési készütség esetén – a vízkárelhárítási szakmai feladatok tekintetében utasítási jogkörrel rendelkezik. (223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 7.§ (1) ad)).

A védekezési készütségi fokozatok elrendeléséről, módosításáról és megszüntetéséről a Polgármester a működési terület szerinti VIZIG ügyeletét, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervét és a lakosságot haladéktalanul tájékoztatni köteles. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 14. §. b) pont).

Védekezési tevékenységükről a készütség ideje alatt naponta köteles a Polgármester az illetékes VIZIG műszaki ügyeletére tájékoztatást adni. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 18.§.). Lehetőség szerint ezt reggel 7:00 óráig meg kell tenni az megelőző 24 órára.

A rendkívüli eseményekről haladéktalanul, az (1) bekezdésben meghatározottak szerint kell jelentést tenni, illetőleg tájékoztatást adni. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 18.§.).

Ha az árvízvédelmi védvonal átszakadásának veszélye fenyeget, vagy ha az elöntések emberi életet, létesítményeket és javakat veszélyeztetnek, a veszélyeztetett területekről a kitelepítés elrendelésére a Polgármester jogosult. Az ezzel kapcsolatban meghozott döntésről a polgármester soron kívül tájékoztatja a hivatásos katasztrófavédelmi szervet. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 19.§.).

A készütség megszüntetését követő 15 napon belül a védelemvezető (Polgármester) a felülvizsgálatra jogosult szerv részére a védekezésről összefoglaló jelentést köteles készíteni és jóváhagyásra előterjeszteni. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 20.§.).

A védelemvezető (Polgármester) a készütség megszüntetése után haladéktalanul gondoskodik (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 20.§.):

- a védekezéshez használt anyagok, eszközök és felszerelések összegyűjtéséről, kijavításáról és raktározásáról, az elhasználtaknak az előírt mennyiségre való kiegészítéséről;
- a védekezésben részt vett dolgozók járandóságainak elszámolásáról;
- más szervektől, valamint az állampolgároktól igénybe vett szolgáltatások, anyagok, eszközök és felszerelések elszámolásáról, illetőleg a meglévők visszaadásáról;
- a megromlódott védőművek helyreállításáról.

2. A vízkárelhárításra vonatkozó főbb joganyagok

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (Vgtv.)

Tartalmazza a vizekkel és vízi létesítményekkel összefüggő állami és települési önkormányzati feladatokat. Külön rendelkezik a vizek kártételei elleni védelem és védekezés pontos teendőiről, tételesen meghatározva a polgármester (főpolgármester) az árvíz - és belvízvédekezéssel kapcsolatos államigazgatási feladatait és hatáskörét.

2009. évi CXLIV. törvény a vízitársulatokról

A törvény szabályozza a vízitársulatok alapítását, szervezetére, működését, tevékenységi körét, szakmai feladatait, a társulat és tagjai jogait, kötelezettségeit, felelősségét, a társulat gazdálkodását, szervezeti változásainak formáit, továbbá törvényességi felügyeletét.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény

A törvény szerint a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok – többek között – különösen: a helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás.

2011. évi CXCVI. törvény a nemzeti vagyonról

A törvény szabályozza az állam és a helyi önkormányzatok tulajdonában álló vagyon (a továbbiakban: nemzeti vagyon) megőrzésének, védelmének és a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodásnak a követelményeit, az állam és a helyi önkormányzatok kizárólagos tulajdonának körét, a nemzeti vagyon feletti rendelkezési jog alapvető korlátait és feltételeit, valamint az állam és a helyi önkormányzat kizárólagos gazdasági tevékenységeit. A törvény mellékletében szerepel az állam kizárólagos tulajdonában lévő folyók, patakok, mellékágak és azok medre, valamint vízilétesítmények listája.

A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet (Hkr.)

A rendelet a vízügyi igazgatási szervek, valamint a helyi önkormányzatok jegyzőinek vízgazdálkodási hatósági hatásköréről és a hatósági jogkör gyakorlásának rendjét határozza meg.

A vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII.26.) Korm. rendelet (Vhr.)

A rendelet meghatározza a védekezés országos irányítását, a védekezés műszaki feladatának helyi irányítását, a védelmi bizottság feladatait. A rendelet a meghatározott fokozatú védekezési készülség elrendeléséről, megszűnéséről, módosításáról, illetve az ehhez szükséges tájékoztatási kötelezettség teljesítéséről is rendelkezik, tartalmazza a védelemvezető feladatait, a védekezés megszüntetését követő intézkedésekkel kapcsolatos rendelkezéseket.

147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokat tartalmazza.

223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről

A jogszabály meghatározza az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF), területi vízügyi igazgatóságok, valamint a vízügyi igazgatási és hatósági szervek szervezeti felépítését, igazgatási feladatait, a hatósági és szakhatósági eljárásokra vonatkozó szabályokat, valamint az illetékességi területeit.

83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet

A nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló joganyag tartalmazza a parti sávra, a folyók nagyvízi medrének használatára és hasznosításra vonatkozó szabályozásokat, területhasználati korlátozásokat, beépítési kritériumokat. A rendelet tartalmazza a fakadó és szivárgó vizek által veszélyeztetett, valamint a vízjárta területekre vonatkozó szabályokat, továbbá a folyók nagyvízi medrére vonatkozó kezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó előírásokat.

Az árvíz- és a belvízvédkezésről szóló 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet

A rendeletben az ár és belvízvédelmi feladatok konkrét meghatározása szerepel. A felkészülés részeként a védelmi tervek fajtáinak meghatározása, tartalma, elhelyezése is szabályozásra került. A rendelet melléklete tartalmazza az állami tulajdonú árvízvédelmi vonalak védelmi szakaszainak, belvízrendszereknek és védelmi szakaszoknak a felsorolását.

18/2003. (XII. 9.) KvVM–BM együttes rendelet a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról

A rendelet a településeket ár- és belvíz veszélyeztetettség szerint három csoportba sorolja be.

A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról szóló 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet

A rendelet részletesen szabályozza a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló munkák, művek és létesítmények műszaki tervezésére, rendeltetésszerű és biztonságos kialakítására, használatára, fenntartására és üzemeltetésére, vonatkozó előírásokat.

74/2014 (XII.2.3) BM rendelet a folyók mértékadó árvízszintjeiről

A jogszabály megállapítja a folyók, azokba torkolló vízfolyások, csatornák árvízvédelmi műveinek, keresztező műtárgyainál, nyílt ártéren vagy hullámtéren lévő - létesítmény tervezésekor, méretezésekor, megvalósítása során figyelembe veendő mértékadó árvízszinteket.

1979/2013. (XII. 3.) Korm. határozat a vízkárelhárítás és az öntözés hatékonyságának növelését biztosító intézkedésekről. Ez a jogszabály írja elő többek között az árvíz által veszélyeztetett nyílt ártéri települések tekintetében a települési vízkárelhárítási tervek elkészítése, illetve felülvizsgálata az állami védekezésért felelős vízügyi igazgatási szerv feladata legyen.

Határidőt a települési vízkárelhárítási tervek tekintetében: 2014. április 30-ra tűzi ki. A jogszabály rendelkezik a nagyvízi mederkezelési tervek elkészítésére vonatkozóan is, melyeknek elkészítési határidejét 2014. december 31-re teszi.

3. Védekezés költségeinek elszámolásával, megtérítésével kapcsolatos joganyagok:

A vis maior támogatás felhasználásának részletes szabályairól szóló 9/2011. (II. 15.)

Korm. rendelet

A támogatás igénylésének feltétele, hogy az önkormányzat a váratlan esemény bekövetkezésétől vagy - védekezési kiadások esetén - a védekezés megkezdésétől számított 7 napon belül a rendeletben meghatározott adatlapon a szükséges bejelentést megtegye

(<http://ebr42.otm.gov.hu/palyazat/>), tekintettel arra, hogy a jelentésre nyitva álló határidő elmulasztása jogvesztő.

A jogszabály komplex módon szabályozza a támogatási igény benyújtását és a támogatás elszámolását, melyhez a szükséges nyomtatványok a rendelet mellékletét képezik.

A víz- és környezeti károk elleni védekezésnél foglalkoztatottak járandóságáról szóló

6/1989. (V. 13.) KVM rendelet

A jogszabály, többek között - a helyi vízkár-elhárítási, vízminőségi – és más környezeti kárelhárítási tevékenység irányítására és ellátására beosztott dolgozókra terjed ki, szabályozza a védekezési munka, díjazását, a biztonsági pótlékot, a készenlét díjazását, a napi pihenőidőt, a kiküldetési költségeket, a védekező dolgozók ellátását.

4. Kártérítésre, kártalanításra vonatkozó joganyagok és szabályok

4.1. Kártalanítás

Az árvízi védekezés kapcsán keletkezett károk kártalanítási felelősségét a Polgári Törvénykönyv (Ptk.), a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, és a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996.(XII. 26.) Korm. rendelet előírásai szabályozzák. A kártalanítási kötelezettség megállapítása szempontjából elsősorban azt kell vizsgálni, hogy terhel-e valakit, illetve kit terhel a bekövetkezett kárral kapcsolatban felelősség.

*E témakör vonatkozásában szükséges előrebocsátani, hogy az árvíz kapcsán keletkezett károk kompenzációja vonatkozásban **a jogi szempontból helyes szóhasználat a kártalanítás.***

(Kártérítés abban az esetben jár, ha valaki szándékosan vagy gondatlanul kárt okoz másnak. Ptk. 339. § (1) bekezdés „Aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.”Kártalanítás abban az esetben merül fel, ha az okozott kár nem jogellenes, hanem jogszerű tevékenység folytán következett be, pl. Ptk. 108. § (1) bekezdés: „Az ingatlan tulajdonosa túrni köteles, hogy az erre külön jogszabályban feljogosított szervek - a szakfeladataik ellátásához szükséges mértékben - az ingatlant időlegesen használják, arra használati jogot szerezzenek, vagy a tulajdonjogát egyébként korlátozzák. Ebben az esetben az ingatlan tulajdonosát az akadályoztatás (korlátozás) mértékének megfelelő kártalanítás illeti meg.”)

A kártalanítási felelősség vonatkozásában elsődleges szempont, hogy kit terhel a védekezési felelősség. (E tekintetben tehát irreleváns, hogy a vízfolyás tulajdonosa az állam vagy az önkormányzat.)

Védelmi beavatkozások, amelyeknek kártalanítási következményekkel járhatnak:

a) szükségtározó nyitása - erre a célra kijelölt-(pl.:Lajta)

b) állami védmű nyitása (pl.: árvízvédelmi töltés szabályozott megnyitása)

Kártalanítás fizetése vonatkozásában javasolt eljárási rend: 4/2005. (II. 22.) KvVM-FVM együttes rendelet a Vásárhelyi-terv I. ütemében megvalósuló Cigánd-Tiszakarádi és Tiszaroffi árvízi tározók területével érintett földrészletek jegyzékéről, valamint az egyszeri térítés, az igénybevétel és a kártalanítás részletes szabályairól

c) önkormányzati védmű nyitása

Kártalanítás fizetése vonatkozásában az eljárási rend kialakítása az önkormányzat kompetenciájába tartozik.

d) depónia nyitása

- a depónia szerepel az önkormányzat által készített védekezési tervben (a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdés b) pont) kártalanításért felelős: önkormányzat
- a depónia nem szerepel az önkormányzat által készített védekezési tervben kártalanításért felelős: védekezésért felelős

Függetlenül tehát a depónia tulajdonosának személyétől a kártalanítási felelősség a védekezésért felelős személyéhez igazodik. Ennek megfelelően a védekezés az állami, önkormányzati, illetve az ingatlanok tulajdonosainak felelősségi körébe tartozhat. A Kormány részéről külön döntés szükséges abban a vonatkozásban, hogy az önkormányzati felelősségi körbe tartozó kártalanítások vonatkozásában vállal-e, ha igen milyen szerepet.

e) védmű/depónia meghágás, vagy tönkremenetel

Beavatkozás nem történt, a kár vis maior eredménye, kártalanítás nem jár, ugyanakkor a Kormány dönthet a kárenyhítésről mind a belterületi, mind a mezőgazdaságot, infrastruktúrát ért károk tekintetében) (Lásd következő fejezet). (A Ptk. rendelkezéseinek megfelelően a tevékenységi körön kívül álló elháríthatatlan ok következtében bekövetkezett kár vonatkozásában a tevékenységet végzőt nem terheli a kár megtérítése vonatkozásában kötelezettség ld. Ptk. 345. § 467. § 500-502. §.)

4.2. Kárenyhítés

a) Önkormányzati védekezési kiadások, illetve önkormányzati tulajdonú ingatlanokban bekövetkezett károk kárenyhítése

b) Magántulajdonban lévő ingatlanokban és ingókban bekövetkezett károk kárenyhítése

Kormányzati döntés szükséges az esetleges kárenyhítésről. Amennyiben ez a döntés megszületik, szükséges érintett körnek (ld. lakóingatlan), a támogatás feltételeinek, a nem támogatható körnek, a kárbejelentés módjának, a kárfeltérés metodikájának, valamint a finanszírozás alapelveinek meghatározása.

4.3. Helyreállítás

A védművek, depóniák helyreállításának felelőssége a védmű/depónia, tulajdonosának személyéhez igazodik. A helyreállítás ebben az esetben az árvíz levonulását megelőző állapot helyreállítását jelenti, fejlesztésre nincs lehetőség.

(A vízfolyások medrének helyreállítási felelőssége vonatkozásában szintén a tulajdonos személye Az irányadó.)

a) állami tulajdonú védmű/depónia

helyreállításért felelős: állam

b) önkormányzati tulajdonú védmű/depónia

helyreállításért felelős: önkormányzat

Kormány döntés szükséges abban a vonatkozásban, hogy az önkormányzati védművek, depóniák helyreállítását az állam átvállalja-e az önkormányzattól, segítséget nyújt e.

5. Egyéb, nem részletezett jogszabályok listája

- 1991. évi XXXIII. tv egyes állami vagyontárgyak önkormányzatok tulajdonába adásáról
- A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény
- A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló
- 2011. évi CXXVIII. törvény
- 2011. évi CCIX. törvény a közműves ivóvízellátó és szennyvízelvezető rendszer igénybevétele során figyelembe kell venni a víziközmű-szolgáltatásról szóló előírásait.

- 2012. CLXXXV. tv. a hulladékról
- Az életvédelmi létesítmények egységes nyilvántartási és adatszolgáltatási rendjéről szóló
- 37/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet
- 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet a vízbázisok, a távlati vízbázisok az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről
- 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet a vizek és a közcélú vízilétesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról
- 50/2001. (IV. 3.) Korm. rendelet a szennyvizek és szennyvíziszapok mezőgazdasági felhasználásának és kezelésének szabályairól
- 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről.
- 25/2002. (II. 27.) Korm. rendelet a Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és -tisztítási
- Megvalósítási Programról
- 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről
- 220/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól
- 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről
- 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról
- 90/2007 (IV.26) Korm. rendelet a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló joganyag
- 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területen lévő települések besorolásáról
- 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól
- 10/2010. (VIII. 18.) VM rendelet A felszíni víz vízszennyezettségi határértékeiről és azok alkalmazásainak szabályairól
- A katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet
- A települések katasztrófavédelmi besorolásáról, valamint a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet módosításáról szóló 61/2012.
- (XII. 11.) BM rendelet
- 2/1999 (KHV Ért.15.) KHVM-KÖM eü utasítást a vízminőségi kárelhárítással összefüggő területi tervekről szóló joganyag

A vízkárelhárítással összefüggő fogalom-meghatározások

1. ártéri öblözet: a folyó mentett árterének természetes vagy mesterséges elhatárolásokkal elkülönülő része, amelyet a folyó adott pontján kialakuló nagyvizek – védművek nélkül vagy azok védképességének megszűnte esetén – elönthetnek (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)

2. árhullám: A folyó, vízfolyás meghatározott állapota, vízjárási helyzete, amelynél a vízhozam és a vízállás jelentékenyen megnövekszik. A gyakorlat a középvízi meder partélét meghaladó, az abból kilépő vizeket nevezi árvíznek (nagyvíznek). Az árhullám természetes vízfolyások meghatározott keresztszelvényében a vízállások (vízhozamok) völgyelést követő emelkedésének, tetőzésének, ez utáni újabb völgyeléséig tartó süllyedésének együttese.

3. árvíz: A folyó vagy vízfolyás középvízi medrének partélét meghaladó, ill. középvízi medréből kilépő víz.

4. árvízi előrejelzés: Az árvíz lényeges eseményei - tetőző vízállásai és vízhozamai - bekövetkezésének várható mértékére, helyére és időpontjára vonatkozó meghatározás.

5. árvízi előrejelzés időelőny: Az árvízi előrejelzés kiadása és az esemény bekövetkezés közötti időtartam. Lehetnek rövid-, közép- és hosszú távú előrejelzések.

6. árvízi jelenség: A folyók áradási következményeinek megjelenési formája. Árvízi jelenség gyűjtőfogalom, lehet az emelkedő vízállás, a megnőtt vízsebesség, az elöntött hullámtér, a gáttest szivárgása, csurgása, fakadó, szivárgó vizek, buzgárok képződése, gátszakadás, lakott területek elöntése stb.

7. árvízmentesítés: a mederből kilépő vizek, árvizek kártételei elleni megelőző tevékenység, amely az elönthető területet (árteret) árvízvédelmi művek (töltések, falak, árvízcsúcscsökkentő tározók, árapasztó csatornák) létesítésével mentesíti (mentesített ártér) a rendszeres elöntéstől (1995. évi LVII. törvény).

8. árvízvédelmi fal: földtöltés építésére elegendő hely hiányában az árvízvédelmi földtöltés helyettesítésére, vagy annak magasítására alkalmazott vasbeton, beton, téglá építmény (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet).

9. árvízvédelmi mű: az elsőrendű, másodrendű, harmadrendű árvízvédelmi vízilétesítmény, valamint annak műtárgya, tartozéka, járulékos létesítménye, amely a védvonal védőképességét, rendeltetésszerű használatát biztosítja, illetve szolgálja (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet).

10. árvízvédelmi műtárgyak: Az árvíz kizárását, beeresztését vagy szabályozott ütemű levezetését szolgáló, az árvízvédelmi mű szerves részét képező műtárgyak (árvízkapu, a szükségtározó töltő-ürítő műtárgya, a völgyzárógát árapasztó műtárgya stb.).

11. beavatkozási szakasz: a vízkárelhárítási tervben önállóan megjeleníthető, vagy szakaszolható munkaterület, amely kialakítása egységes munkaszervezési organizációs és védelmi munkákat tesz lehetővé.

12. belvízcsatorna: belvizek elvezetésére szolgáló, meghatározott vízszállító képességű ásott meder, egykori természetes vízfolyás esetleg földmunkával kibővített medre (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet).

13. belvízöblözet: lehatárolt vízgyűjtő terület, amelyről a belvizet általában egy ponton, egyetlen főcsatorna segítségével, gravitációsan vagy szivattyúzással vezetik le (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet).

14. csatorna: egy vagy egyidejűleg több vízgazdálkodási feladat (vízátvezetés, vízpótlás, belvízelvezetés, mezőgazdasági és egyéb vízszolgáltatás) ellátására alkalmas vízilétesítmény (1995. évi LVII. törvény).

15. csurgás: Az árvízvédelmi töltésbe bejutott víznek a mentett oldali részsűben, altalajban vagy töltésköröm közelében való koncentrált kilépése. Kéregcsurgásnak (vagy kontúr csurgásnak) nevezik azt az árvízi jelenséget, amikor a töltésbővítéseknel az összeépítési réteg határa mentén alakul ki csurgás. Talpcsurgásnak nevezzük a töltésalapozás mentén kialakuló csurgásokat. A csurgások a töltések inhomogenitására vezethetők vissza, általában lépten-nyomon fellépnek az árvízvédelmi töltések mentett oldali részsűjében, illetve a mentett oldali körömben. Veszélyes járatos erózióvá fejlődhetnek. A csurgás túlfejlődése következtében részsűcsúszások keletkezhetnek, illetve a csurgás átmérőjének bővülése gátszakadássá fejlődhet.

16. depónia: a csatornák és medrek kotrása során kikerült és azok mentén elhelyezett tartós víztartásra alkalmatlan, tömörítetlen föld; valamint a kisvízfolyások mentén épített, kis tartósságú árhullámok visszatartására alkalmas, de keresztmetszeti méreteiben és minőségében védműnek nem minősülő földmű. Ezen belül rendezett depónia: az árvízvédelmi töltéssel azonos célú, víztartásra alkalmas vízilétesítmény.

17. elhabolás: víz (folyó, patak, csatorna, tározó, tó) hullámzó mozgásának hatására a partban keletkezett rongálódás (1995. évi LVII. törvény).

18. elsőrendű árvízvédelmi vízilétesítmény: a vízfolyások mentén lévő vagy létesülő fővédelmi művé nyilvánított, három vagy több település árvízvédelmét szolgáló (térégi) árvízvédelmi létesítmény (így például töltés, fal, magaspart, árvízi tározó, árapasztó csatorna), továbbá a folyó nyílt árterében fekvő település árvízmentesítését szolgáló körtöltés (1995. évi LVII. törvény).

19. fakadó víz: Magasabb felszínű víztérből az alacsonyabb terepre szivárgó járatokon át, anyagkimosás nélkül feltörő víz, vagy a nyomás tovaterjedése által fölemelt talajvíz. A külső víz és a fakadó víz hőmérsékletének azonossága átszivárgásra, míg különbözősége talajvízszint-emelkedésre utal. Árhullámok gyakori kísérő jelensége, de a magas vezetőségű öntözőcsatornák és duzzasztott folyó szakaszok környezetében is gyakran előfordul.

20. fakadó vizes területek: az árvízvédelmi töltés mentett oldalán lévő, olyan mélyfekvésű területek, amelyeken az árvízi víznyomás hatására szivárgó víz jut a felszínre és különböző nagyságú és időtartamú vízborítást okoz (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet).

21. fenntartó: a vizek és közcélú vízilétesítmények tulajdonjogából eredő, illetve az ezzel járó vagyonkezelői jogok és kötelezettségek gyakorlását teljesítő, továbbá a fenntartási szakfeladatokat – mint közfeladatokat – jogszabály rendelkezése folytán, illetve egyéb jogviszony alapján ellátó személy vagy szervezet (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet).

22. folyamkilométer, folyókilométer: A folyam vagy a folyó középvonalán a torkolattól - mint kiindulási ponttól - a vízfolyással ellentétes irányban mért távolság (rövidítése: fkm).

23. folyószakasz mederkezelője: a területi vízügyi igazgatási szerv (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet).

24. harmadrendű árvízvédelmi mű: a nyárigát és a hullámtéri terelőgát (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet).

25. hidrológiai figyelmeztetés: A hidrológiai figyelmeztetés olyan tevékenység, amely felhívja a figyelmet bizonyos folyamatokra, jelenségekre, vagy/és ezek bekövetkezésének lehetőségére, de nem számszerűsíti a jelenség mértékét.

26. hidrológiai riasztás: A hidrológiai riasztás olyan tevékenység, amely felhívja a figyelmet gyors és veszélyes hidrológiai folyamatokra, jelenségek bekövetkezésére olyan esetben, amikor a vízgyűjtő bármely pontján valamely lényegesnek ítélt hidrológiai elem elért, vagy meghaladott egy kritikus értéket. Ezen belül **Árvízi riasztás (árvízi figyelmeztetés):** A folyók hegyvidéki vízgyűjtőterületén nagy csapadékot vagy gyors olvadást előidézhető időjárási helyzetek rövidesen

vagy azonnal fenyegetően várható bekövetkezésről szóló tájékoztatás az árvízvédelemért felelős szervek, illetve a nagyközönség részére.

27. hidrológiai előrejelzés: A hidrológiai előrejelzés a víz körforgásával kapcsolatos természetes és ember által befolyásolt hidrológiai folyamatok kiválasztott jelenségeinek, tudományos módszerekkel megalapozott, az előrejelzendő hidrológiai elem alakulását determináló és a rendelkezésre álló kezdeti- és peremfeltételek felhasználásával számoló, operatív szakértői tevékenység.

28. helyi vízkárelhárítás: az árvíz-, belvízvédekezés céljából kiépített védőművek hiányában a fellépő káros vizek elleni védekezés, továbbá az elöntések folytán a területen szétterült vizeknek a vízfolyásokba, csatornákba vezetése (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet).

29. holtág: a folyók szabályozása vagy a természetes medervándorlás következtében keletkezett olyan meder vagy mederszakasz, amely a természetes vízszállításban nem vesz részt (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet).

30. holtág: a folyónak kis- és közepes vizek esetén, a folyóval nem vagy csak az egyik végén összefüggő, áramlás nélküli mellékága (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet).

31. hullámtér: a folyók, vízfolyások partvonala és az árvédelmi fővédvonal közötti terület (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet).

32. hullámverés: A folyókon, csatornákon, tavakon a szél vagy mesterséges beavatkozás (hajózás) által keltett hullámoknak a partot vagy a töltés részűjét érő ütő, súlyosabb esetben romboló, erodáló hatása. A hullámverés következménye a szél erősségével, a víz mélységével és a víztükör szélességével arányos elhabolás lehet.

33. ideiglenes védmű: A védekezés felkészülési vagy végrehajtási időszakában épített mű: nyúlgát, jászolgát, megtámasztó vagy buzgárt hatástalanító homokzsák építmény, hullámzást és elhabolást csillapító rőzséből vagy egyéb anyagból készült művek, ideiglenes terelő- és körtöltések, töltésszakadást ideiglenes elzáró létesítmények.

34. jászolgát: Árvízvédelmi karókkal biztosított két palló sor között, döngölt földdel kitöltött ideiglenes védmű. Az árvízvédelmi töltés koronája feletti 80 cm-nél magasabb vízszint várható tartása, illetve csatornák, vízfolyások elzárása esetén használják. A jászolgát szélessége nagyjából magasságával azonos.

35. középső sáv: a folyók hullámterében a védő erdősáv és a parti sáv közötti terület (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet).

36. közös érdekű árvízvédelmi mű: árvízvédelmi műnek a szomszédos országokkal, a vízgazdálkodási feladatok rendezésére kötött kétoldalú nemzetközi szerződésben szelvénytáblával rögzített szakasza (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet).

37. legnagyobb víz (LNV): A vízmércén a vizsgált évig bezárólag előfordult legmagasabb vízállás. Előfordulásának napja (esetleg órája) is lényeges adat. Jele LNV. Külön tartjuk nyilván a jeges és jégmentes értékeit. Az egyes folyószakaszok mentén a vízszintrögzítés, illetve árvízi nyomok alapján azonosítható be.

38. levezető sávok: a nagyvízi meder azon részei, amelyek az árvíz és a jég elvezetésében részt vesznek, ezek: (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)

- a) elsődleges levezető sáv: a nagyvízi meder azon része, ahol az árvízi vízhozamok és a jég a legkedvezőbb áramlási viszonyok mellett vonulnak le,
- b) másodlagos levezető sáv: jelentősen részt vesz az árvizek levezetésében,
- c) átmeneti levezető sáv: az árvizek által időszakosan elöntött területrészt,
- d) áramlási holttér: területrész, ahol nincs áramlás, de mint tározó térfogat szerepe van az árvizek levonulásában.

39. lokalizálás: A víz kártétele elleni védekezésnek az a formája, amely a károkat meghatározott területre igyekszik korlátozni. Különösen fontos a lokalizálás árvízvédelmi töltések átszakadása esetén, de lokalizálásra van szükség a belvízvédekezésben a víz visszatartásakor is, valamint akkor, ha az ideiglenesen kiépített védműveken folytatott eredménytelen védekezés miatt. A lokalizálás előre megtervezett és kiépített művek (pl. Lokalizáló gátak) segítségével vagy ideiglenes jellegű létesítményekkel érhető el. A lokalizálás szempontjából nemcsak vízügyi létesítmények, hanem utak, vasutak vagy természetes terepvonulatok is figyelembe veendőek.

40. lokalizációs töltés: Az árvízvédelmi öblözetben belüli természetes terepalakulatokat összekötő, a kitörő vizek tervszerű korlátozására és terelésére alkalmas épített földmű.

41. magas talajvízállású terület: az a terület, ahol a talajvíz felszíntől számított legmagasabb szintje 1,5 méter felett van (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet).

42. magaspárt: az észlelt legnagyobb vízszintnél, vagy a mértékadó árvízszintnél az előírt biztonsággal magasabb, az árteret természetes módon határoló, a védvonal részét képező partalakulat (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet).

43. másodrendű árvízvédelmi mű: az árvízvédelmi lokalizációs vonal, a szükségtározó töltései, az elsőrendű árvízvédelmi mű mögött fekvő körtöltés (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet).

44. meder: a vízfolyást vagy állóvizet magában foglaló természetes mélyedés vagy kiépített terepalakulat, amelyet meghatározott partvonalig a vízrendszeresen elborít (1995. évi LVII. törvény).

a) nagyvízi meder: a vízfolyást vagy állóvizet magában foglaló terület, amelyet az árvíz levonulása során a vízrendszeresen elborít, és amelyet a mértékadó árvízszint vagy az eddig előfordult legnagyobb árvízszint közül a magasabb jelöl ki

b) nagyvízi mederkezelés: a terület hasznosítása és használata, a terület felmérése és nyilvántartása, megóvása, őrzése, fenntartása érdekében végzett tevékenység

45. mederelfajulás: folyó, vízfolyás mederalakító munkája következtében kialakult káros mederáthelyeződés (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet).

46. megelőző munkálatok: minden olyan munkálat, amely a káresemények megelőzésére szolgál, és nem közvetlenül a védekezéssel és kárelhárítással függ össze, így különösen a káreseményt megelőző csatorna- vagy ároktisztítás, állagmegóvás (9/2011. (II. 15.) Korm. rendelet).

47. mentesített ártér: olyan terület, amelyet épített védőművek védenek a folyók és patakok árvizeinek eldöntésétől (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet).

48. mértékadó árvízszint: az árvízvédelmi művek, valamint a folyók medrét, a hullámteret és a nyílt árteret keresztező építmények tervezésénél és megvalósításánál figyelembe veendő, a vízgazdálkodásért felelős miniszter által megállapított árvízszint (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet).

49. nagyvízi mederkezelési terv: az 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 1. melléklete szerinti tervdokumentáció alapján készülő miniszteri rendelet, amely a nagyvízi meder kezelésének módját, feltételeit rögzítő, a folyó teljes hosszára vonatkozó célállapot elérése, illetve fenntartása érdekében szükséges előírásokat és intézkedéseket, valamint helyszínrajzokat és térképi mellékleteket tartalmazza (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet).

50. Nagyvízi meder határa: árvízi-belvízi elöntéssel veszélyeztetett terület határa

51. nyári gát: a hullámtéren épült vízilétesítmény, a fővédvonalnál alacsonyabb töltés, amely a mértékadó árvízszintnél alacsonyabb és ezért gyakoribb árvíz ellen véd (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet).

52. nyílt ártér: olyan terület, amelyet a folyók és patakok medréből kilépő víz – az árvíz –szabadon elönthet (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet).

53. nyúlgát: ideiglenes jellegű, földből vagy földből és földes zsákból és pallókból rövid idő alatt létesíthető, kisméretű (50-60 cm koronaszélességű) gát, melyet a töltés koronáját meghaladó magasságú árvíz esetén - töltésmeghágás ellen - építenek. Gyakran alkalmazott formája a homokzsákból épített nyúlgát. A nyúlgátat a gátkorona vízoldali élén építik. A nyúlgát magassága általában 60-70 cm. A nyúlgát a kiöntött árvíz lokalizálására is alkalmazható.

54. övárok, övcsatorna: Valamely adott területen kívüli helyekről származó vizeket összegyűjtő és elvezető csatorna. Célja a terület külvizektől, szivárgó vizektől való mentesítése.

55. parti sáv: a vizek partvonala, valamint a közcélú vízilétesítmények mentén húzódó és e rendelet szerint meghatározott szélességű területsáv, amely az azokkal kapcsolatos szakfeladatok ellátását szolgálja (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet).

56. partvédelem: a rézsűk rongálódását, a part elhabolását megakadályozó műszaki beavatkozások, partvédelmi művek összessége (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet).

57. partvédő mű: folyókon, csatornákon, tavakon a vízsodrás, hullámverés, a jég partokat és mederoldalt rongáló hatását megakadályozó vízilétesítmény (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)

58. partvonal: a meder és a part találkozási vonala (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet).

59. szivárgás: A töltés folyó felőli oldalát borító árvíz a nyomás hatására igyekszik a töltéstestbe, illetve az altalajba behatolni. Mivel abszolút vízzáró talaj nincs, a víz a gát anyagának pórusait bizonyos idő alatt kisebb-nagyobb magasságig kitölti, azokban a mentett oldal felé mozog. Veszélyessé akkor válik, amikor a gáttest teljes keresztmetszetében átnedvesedik, és a szivárgó víz a mentett oldalon megjelenik, azaz a töltés átázik. A vízzel telített töltés állékonysága kisebb, mint a száraz vagy nedves töltésé. Következménye akár gátszakadás is lehet.

60. szivárgó: A szivárgó a víztartó réteget megcsapoló, vízszintes vagy ferde tengelyű árok, vagy a környező talajnál nagyobb hézagterefogatú (zúzott kő, kavics, porózus vagy lyuggatott anyagú) cső. A szivárgó célja: a káros vagy fölösleges vizek összegyűjtése, elvezetése.

61. szivárgóárok: A töltés mentett oldalán létesített kisméretű árok. Célja: a szivárgási vonal megtartása a töltéstestben, illetve az átszivárgott víz összegyűjtése, elvezetése.

62. szivárgócsatorna: Magasvezetésű öntöző, illetve erőművi csatornák, árvízvédelmi töltések mentett oldalainak közelében szivárgócsatornát építenek, mely az átszivárgott vizet meghatározott szinten összegyűjti, s károkozás nélkül elvezeti.

63. tereptárgy: a terepből kiemelkedő mesterséges létesítmény (különösen az építmény, a keresztöltés, a tuskódepónia, a hullámtéren a bányaművelés során keletkezett meddőhányó) (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet).

64. töltésmeghágás: Az az állapot, amely akkor következik be, ha a kialakuló árvízszint magasabb, mint a töltés koronaszintje, és víz azon átömlik.

65. töltés megtámasztása: Védekezés közben a töltés megcsúszását korlátozó, illetve a megrogyott, lesuvadt töltésrészeket pótló, mentett oldali homokzsák-, terméskő-építmény elkészítése.

66. töltésrepedés: Töltésrepedés keletkezhet kötött talajú töltés kiszáradása, töltésbe épített duzzadó anyag, a töltés kezdődő csúszása vagy a felpuhult altalaj kitérése következtében. A töltésrepedés megjelenése szerint lehet hálós, hossz-, illetve keresztirányú. A hálós töltésrepedés ártalmatlan, míg a többi megjelenési forma beavatkozást igényel.

67. töltésszakadás: A töltés tönkremenetelének végső fázisa, amikor védképessége megszűnik, a töltéskoronát elmossa a rajta átbukó vízszög, aláüregelődik a védmű, mely suvadás vagy megcsúszás hatására beomlik, a gátszelvény pedig elsodródik. A töltésszakadás következtében a mentett ártér egészét vagy egy részét elönti a víz, ami több települést veszélyeztető, nagy kiterjedésű és pusztító árvízkárokat okozhat.

68. védekezés államigazgatási feladatai: a védekezéssel összefüggő rendvédelmi, szociális és egészségügyi hatósági, továbbá a műszaki feladatok ellátásához szükséges munkaerő, eszköz, anyag, felszerelés rendelkezésre állása, valamint a vizek kártételei által fenyegetett területeken az élet- és vagyonbiztonság érdekében végzendő megelőző és operatív feladatok (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet).

69. védekezés műszaki feladatai: az árvizek, a belvizek és a vízhiány időszakában – a védőműveken vagy azok mentén – a védőművek védő- és működőképességének megőrzése (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet).

70. védekezés: az élet- és vagyonbiztonság érdekében, az árvíz, a belvíz kártételeinek megelőzését, elhárítását, illetőleg mérséklését szolgáló műszaki és államigazgatási feladatok végrehajtása (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet).

71. védekezési készültség fokozatai: I., II., III. és rendkívüli védekezési készültség (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet).

72. védekezési készültség: a veszély mértéke szerint meghatározott, a biztonság érdekében szükséges intézkedések megtételének intézményes kerete (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet).

73. védekezési munkálatok: a megelőző és a helyreállítási munkálatokon kívüli valamennyi olyan beavatkozás, amely a kár bekövetkezését megakadályozza vagy a lehető legkisebbre csökkenti, abban az esetben, ha a kár bekövetkezésének közvetlen, valós veszélye áll fenn (9/2011. (II. 15.) Korm. rendelet).

74. védekezésre alkalmas terület: A vízkárelhárítási feladatok ellátásához szükséges olyan terület, amely az organizációs feladatok (anyagdeponálás, homokzsáktöltő hely, felvonulási terület) mellett magába foglalja azon területeket is, amelyekben a tényleges operatív, műszaki beavatkozásokat kell elvégezni. Azaz folyók, vízfolyások hullámterében az árvizek elleni védekezés céljára szabadon tartott, ideiglenes védművek kiépítésére alkalmas területsáv.

75. védekezésre alkalmas sáv: Azok a természetes adottságok miatti terepalakulatok, illetve azok a mesterséges vonalas infrastruktúrák (depónia, út, vasút, védvonalak, amelyekben az ideiglenes védművek (pld. nyúlgát, jászolgát, stb.), kiépíthetők, megközelíthetők, fejleszthetők. A védekezési sávok magukba foglalják a beavatkozási szakaszok vonalas létesítményeinek kiépítéséhez, fenntartásához, szükség szerint további erősítéséhez igénybe veendő területeket.

76. védelmi szakasz: az árvízvédelmi vonalaknak és a belvízrendszereknek a védekezés irányítására és végrehajtására meghatározott része (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet).

77. védmű: a vizek kártételei elleni védekezéshez szükséges vízilétesítmény (1995. évi LVII. törvény).

78. védő erdősáv: az elsőrendű árvízvédelmi töltés hullámtéri védősávja mellett húzódó, a töltés hullámverés és jég elleni védelmét szolgáló területsáv (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet).

79. védősáv: az elsőrendű árvízvédelmi töltés mindkét oldalán, annak lábvonalától számított, 10-10 méter szélességű területsáv (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet).

80. vizek kártételei elleni védelem és védekezés (vízkárelhárítás): a károsan sok vagy károsan kevés víz elleni szervezett tevékenység, ideértve a kártételek megelőzését szolgáló védőművek építését, rekonstrukcióját, fejlesztését, üzemeltetését és fenntartását, valamint a védekezést követő helyreállítást is (1995. évi LVII. törvény).

81. vízfolyás: minden olyan természetes vagy mesterséges terepalakulat, amelyben állandóan vagy időszakosan víz áramlik (1995. évi LVII. törvény).

82. vízjárta területek: időszakosan elöntésre kerülő vagy vízzel telített talajú területek, így különösen (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet).

a) az olyan terepmélyedések, síkvidéki erek, semlyékek, amelyek a területet érintő vízszabályozás, vízrendezés előtt rendszeresen, a szabályozást követően pedig időszakosan vízzel borítottak,

b) a természetes állóvizek feltöltődése során kialakult vizenyős, mocsaras területek, amelyek felületének túlnyomó részét növényzet borítja, de a talaj tartósan vízzel telített,

c) a dombvidéki patakok, állandó vagy időszakos vízfolyások, völgyek, vízmosások által érintett olyan területek, amelyekre az időszakos elöntés jellemző,

d) a folyók elhagyott ősmédrei, a folyókat kísérő, a jelenlegi medertől távolabb elhelyezkedő olyan vonulatok, terepmélyedések, amelyek eredete a folyó egykori medrére vezethető vissza.

83. vízkár: a vizek többletéből vagy hiányából származó kár (1995. évi LVII. törvény).

84. vízkárelhárítási célú tározó: (1995. évi LVII. törvény)

a) árvízi tározó:

aa.) záportározó: vízfolyáson vagy vízfolyás mentén kiépített, kizárólag az árhullámok csúcs-vízhozamainak és vízállásainak mérséklését szolgáló, időszakosan vizet tartó tározó,

ab.) árvízcsúcs-csökkentő tározó: vízfolyáson vagy vízfolyás mentén kiépített, az árhullámok csúcs-vízhozamainak és vízállásainak mérséklését szolgáló olyan állandóan vagy időszakosan vizet tartó tározó, amelynél a maximális tározási térfogat legalább 50%-az árvízvisszatartásra szabadon áll,

ac.) szükségtározó: vízfolyások mentén, árhullámok részleges visszatartására kijelölt, ideiglenes vízvisszatartást szolgáló, be- és kivezetési helyekkel ellátott terület,

ad.) vésztározó: vízfolyások mentén, az árhullámok részleges visszatartására és a nagyobb károk megelőzésére töltésmegbontással – rendkívüli védekezési készültség vagy veszélyhelyzet esetén – igénybe vehető terület,

b) belvítározó: a belvíz összegyűjtésére szolgáló természetes határokkal, illetve töltésekkel körülvett terület.

85. vízszintrögzítés: A folyó vagy vízfolyás hosszabb szakaszán kialakuló - és valamilyen szempontból összefüggő - vízszintek egyidejű megjelölése, majd magassági felmérése.

86. [tkm] – töltés kilométer: ún. szelvényezési érték, mely a védmű kezdő pontjától a védmű középvonalán mért távolságot adja meg.

87. [fkm] – folyam kilométer: ún. szelvényezési érték, mely a vízfolyás kezdő pontjától (befogadó torkolattól) a vízfolyás középvonalán mért távolságot adja meg.

88. vízhasználat: az a tevékenység, amelynek következménye a vízleflyási, áramlási viszonyainak, mennyiségének, minőségének, továbbá a medrének, partjának a víz hasznosítása érdekében való befolyásolása (1995. évi LVII. törvény) pl.: vízkivétel, vízbevezetés, vízátervezés, tározók.

89. vízhasználó: az a természetes személy, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki (amely) vizet szolgáltatás teljesítésére vagy saját céljaira vesz igénybe (1995. évi LVII. törvény).

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Ssz.	Rövidítés	Rövidítés jelentése
1.	LKV	Valaha észlelt legkisebb víz
2.	LNV	Valaha észlelt legnagyobb víz
3.	MÁSZ	Mértékadó vízszint
4.	m B. f.	abszolút méter (magasság) Balti tengerszintje felett
5.	Q ₁ %	1%-os nagyvíz, átlagosan 100 évenként egyszer elért vagy meghaladott nagyvízi hozam
6.	Q ₃ %	3%-os nagyvíz, átlagosan 33 évenként egyszer elért vagy meghaladott nagyvízi hozam
7.	Q ₁₀ %	10%-os nagyvíz, átlagosan 10 évenként egyszer elért vagy meghaladott nagyvízi hozam
8.	OMIT	Országos Műszaki Irányító Törzs
9.	OMSZ	Országos Meteorológiai Szolgálat

TERVJEGYZÉK

H – 1 – H – 2

ÁTNÉZETES HELYSZÍNRAJZ

HSZ – 1 – HSZ – 58

HOSSZ-SZELVÉNYEK

RAINMAN Key Facts

Project duration:	07.2017 – 06.2020
Project budget:	3,045,287 €
ERDF funding:	2,488,510 €
RAINMAN website & newsletter registration:	www.interreg-central.eu/rainman

Lead Partner

Saxon State Office for Environment, Agriculture and Geology

✉ rainman.lfulg@smul.sachsen.de

Project Partner

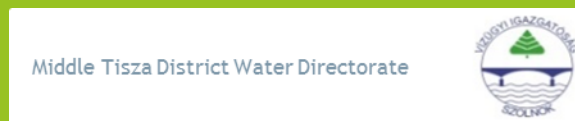
Environment Agency Austria **umweltbundesamt**[®]

T. G. Masaryk Water Research Institute, p.r.i. **VÚV TGM**

Croatian Waters **HRVATSKE VODE**

Institute of Meteorology and Water Management National Research Institute **IM GW**

Project support

INFRASTRUKTUR & UMWELT
Professor Böhm und Partner

✉ RAINMAN@iu-info.de